

**KKTC
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
YARATICI DRAMA BİLİM DALI**

**YARATICI DRAMA YÖNTEMİ İLE YAPILANDIRILMIŞ
MÜZİK KÜLTÜRÜ EĞİTİMİ ETKİNLİK PAKETİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nur KESMECİ

**Lefkoşa
Şubat, 2021**

**KKTC
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
YARATICI DRAMA BİLİM DALI**

**YARATICI DRAMA YÖNTEMİ İLE YAPILANDIRILMIŞ
MÜZİK KÜLTÜRÜ EĞİTİMİ ETKİNLİK PAKETİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nur KESMECİ

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç Öztuğ**

**Lefkoşa
Şubat, 2021**

Onay

Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne,

Nur Kesmecı'nın “**Yaratıcı Drama Yöntemi İle Yapılandırılmış Müzik Kültürü Eğitim Paketinin Değerlendirilmesi**” isimli tezi Şubat 2021 tarihinde jürimiz tarafından Yaratıcı Drama Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

	Adı – Soyadı	İmza
Başkan:
Üye*:
Üye (Danışman):

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım.

...../...../ 2021

Prof. Dr. K. Hüsnü Can Başer

Lisansüstü Eğitim Enstitü Müdürü

Etik İlkelere Uygunluk Beyanı

Bu tezin içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dökümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kurallar gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

Nur Kesmeçi

5/2/2021

Teşekkür

Yüksek lisans eğitimimin her aşamasında desteklerini, emeğini ve zamanını esirgmeden, çalışmalarına vizyonu ve misyonu ile ışık tutan, zorlu bir süreçten geçerken anlayışlı, sabırlı ve hoşgörülü davranış tutumu gösteren, tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvaç Öztüğ'a teşekkürlerimi içtenlikle sunarım.

Nur Kesmeçi

Şubat, 2021

Özet

Yaratıcı Drama Yöntemi İle Yapılandırılmış Müzik Kültürü Eğitimi Etkinlik Paketinin Değerlendirilmesi

KESMECİ, Nur

**Yüksek Lisans Tezi, Yaratıcı Drama Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç Öztuğ
Şubat 2021, 100 sayfa**

İlgili çalışmanın amacı yaratıcı drama yöntemi ile müzik eğitimi konularından olan müzik kültürü eğitimi için ezbere dayalı öğretim metotlarının dışında 21. yüzyıl eğitim anlayışına uygun bir kaynak oluşturmaktır. Çalışma kapsamında araştırmacı tarafından tarihsel süreç içerisinde farklı dönemlere ve coğrafi bölgelere göre çeşitli özellikler gösteren müzik kültürü için eğitim paketi tasarlanmıştır. Bu çalışma ile sanat eğitiminde yaratıcı drama ve müzik eğitimi alanlarının bir arada kullanılmasıyla müzik ve drama eğitmenlerine bir kaynak yaratılması amaçlanmıştır. Ayrıca bireylerde müzik kültürüne ilişkin bilgilerin öğrenimini güçlendirdiği ve yaratıcı drama yönteminin eğitim alanında kullanılan disiplinler arası önemli bir yöntem olduğu vurgulamak istenmiştir. Çalışmada bilimsel araştırma yöntemlerinden “nitel araştırma” yöntemi kullanılmıştır. Anahtar kelimelerle ilgili alan taraması yapılarak veriler toplanmış, çalışma sırasında karşılaşılan alt amaç sorularına yanıtlar aranmıştır. Etkinlik paketinin değerlendirilmesi için müzik öğretmenlerinden ve yaratıcı drama uzmanlarından yarı yapılandırılmış görüş alma formu aracılığıyla konuya dair görüşleri alınmıştır. Elde edilen sonuçlar değerlendirilmiş ve çalışmaya ışık tutmuştur.

Eğitimde araç olarak kullanılan yaratıcı drama yöntemi ile hazırlanan etkinlik paketinin değerlendirildiği bu araştırma, alanyazında bir ilk çalışma olmasından dolayı önem arz etmektedir. Ayrıca bu çalışma bireylere yeni bilgileri sosyal bir ortam içerisinde oyunlarla deneyimleme fırsatı yaratarak öğrenimin kalıcılığını güçlendirmesinden, müzik kültürü araç olarak kullanılarak geçmiş ile günümüz arasında köprü kurulmasından, müzik ve drama eğitmenlerine farklı bir perspektif çerçevesinde etkinlik kaynağı olmasından ötürü önem kazanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Sanatlar Eğitimi, Yaratıcı Drama, Müzik Kültürü

Abstract**Constructed with Creative Drama Method
Evaluation of Music Culture Education Activity Package****KESMECİ, Nur****MA, Department of Creative Drama****Thesis Advisor: Asst. Assoc. Dr. Emine Kıvaç Öztuğ****February 2021, 100 pages**

The main purpose of this research is to offer a modern approach to music education through creative drama on basis of a series of activity packages; designed to obviate the traditional methods of ‘rote learning’. The activity packages are designed in regard to the differential properties of musical culture in terms of location and historical timeline. This research aims to act as a reference guide for the music and drama instructors by offering a combination of music education and creative drama attributes, emphasizing the significance of use of creative drama as an interdisciplinary learning method. ‘Qualitative research’ method has been exercised for researching the key words and data collection was achieved through survey method. The sub-goal questions arising during the research has been answered. The evaluation of the activity packages was made through semi-structured expert opinion survey forms completed by music teachers and creative drama experts. The survey results were of imperative value in shaping the context of the research.

This creative drama activity package evaluation research is crucial, for it is the first sample case within literature. It aims to offer a variety of activities compassed with an alternative approach for music and drama teachers by forming a bridge between the past and the present through music culture, while increasing the permanence of learning through social experiences.

Keywords: Arts Education, Creative Drama, Music Culture

İçindekiler

Onay	1
Etik İlkelerine Uygunluk Beyanı	2
Teşekkür.....	3
Özet	4
Abstract	5
İçindekiler	6
Tablo Listesi.....	8
Kısaltmalar	9

BÖLÜM I

Giriş.....	10
Problem Durumu	12
Araştırmanın Amacı	14
Araştırmanın Alt Amaçları.....	14
Araştırmanın Önemi.....	14
Sınırlılıklar	15
Tanımlar	15

BÖLÜM II

Kavramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar	17
Kavramsal Çerçeve	17
Sanatlar Eğitimi.....	17
Sanatlar Eğitiminin Önemi ve Amacı	18
Yaratıcı Drama	20
Yaratıcı Dramanın Özellikleri.....	22
Yaratıcı Dramanın Amacı ve Önemi.....	24
Yaratıcı Drama Teknikleri	26
Müzik Kültürü.....	27
İlgili Araştırmalar.....	33
BÖLÜM III	35
Yöntem.....	35

Araştırma Modeli	35
Çalışma Grubu	35
Veri Toplama Araçları	36
Verilerin Analizi ve Yorumlanması	66

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorumlar	67
----------------------------	----

BÖLÜM V

Tartışma	76
----------------	----

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler.....	80
Sonuç.....	80
Öneriler	82
KAYNAKÇA.....	83
EKLER.....	87
İNTİHAL RAPORU	95

Tablo Listesi

	Sayfa
Tablo 1. Müzik Öğretmenlerinin Demografik Değişkenlerine Göre Dağılımı....	67
Tablo 2. Müzik Kültürü Bilgilerinin Yaratıcı Drama Yöntemi ile Öğretilmesinin Değerlendirilmesi	68
Tablo 3. Yaratıcı Drama Yöntemi ile Öğretilen Müzik Kültürü Bilgilerinin Katılımcılara Katkısı Açısından Değerlendirilmesi.....	69
Tablo 4. Eğitim Etkinliği Paketinin Alan Uzmanları Tarafından Değerlendirilmesi.....	70

Kısaltmalar

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

TEP: Temel Eğitim Programı

TDK: Türk Dil Kurumu

BÖLÜM I

Giriş

İnsan; yaşadığı sürece değişen ve gelişen kültürel bir canlıdır. Naçakcı (2015)'nin da ifade ettiği gibi yaşadığı çevreyi anlamaya çalışan insan, yarattığı toplumsal yaşam şeklinin ürünü olarak kültürü oluşturmuştur. Kültür ve insan zaman içerisinde sürekliliği devam ederek birbirlerini şekillendirip değiştirdikleri, insanın da merkezinde yer aldığı sonsuz bir döngü içerisinde. Kültür, tarihsel ve toplumsal gelişim sürecinde yaratılan ve bir sonraki nesillere aktarılan maddi ve manevi değerler bütünüdür (TDK, 2005). İnsanın ve kültürün değişim sürecinde döngünün bir parçası olarak yaratılan bu değerlerin de değişime uğradığı aşikardır.

Kültürlerin gelişiminde ve değişiminde eğitim sistemi elzem bir role sahiptir. Çünkü kültürün temelinde insan vardır. Erginer (2006)'e göre; 21. yüzyılın getirdiği değişimle başa çıkabilmek için, ülkelerin 21. Yüzyıl ihtiyaçlarını karşılayabilecek insanlar yetiştirilmeleri gerekmektedir. İnsan yetiştirme eğitim sisteminin görevinde olan bir eylemdir. Eğitim sistemi, birçok ögeyi içerisinde barındıran bir bütündür. İlgili bütünün felsefesinde ise sürekli gelişime, değişime, etkilenmeye açık ve bunun ihtiyacı içerisinde olan dinamik bir düzen mevcuttur. Toplumların ihtiyaçlarını yerine getiremeyen sistemler ise toplum ile birlikte yok olabilirler. Eğitim sistemi, farkındalık içerisinde olarak, değişen çağı takip edebilmeli ve kendini yenilemelidir. Sağlıklı bir eğitim sistemi dinç olmalıdır. Ancak o zaman çağı takip edebilen, gelişebilen ve değişime uyum sağlayabilen toplumlara meydana getirirken üstüne düşen rolü en iyi şekilde yerine getirebileceği düşünülmektedir. Farkındalık içerisinde yaşayan çağdaş toplumları yaratan eğitim sistemi, bireylere kendi eğitimlerini yaşam boyu sürdürebilmeleri için yeterli altyapı, bilgi, beceri ve kişisel gelişim sorumluluğu kazandıracaktır. Böylece eğitim sisteminin bir ürünü olan birey, yaşam boyu gelişimine devam ederek toplumsal yaşama ve bunun bir ürünü olan kültüre katkı sağlayacak, çağ değişiminin akabinde getirdiği farklılıklara uyum sağlayarak zorluklarla başa çıkabilecektir.

Eğitim sistemi çatısı altında yer alan, sanat eğitiminin misyonu ve önemi göz ardı edilmemelidir. Güzel sanatlar eğitimi, tüm sanatları ve bunların birbirleriyle etkileşimini düşünsel alanda, sanatçı, izleyici, toplum, kültür ve eğitim ile alakalı olarak inceleyen kuramsal çalışmalardır (Kırıçoğlu, 2002). Sanat eğitimi etkinliklerinin nitelikli ve verimli bir şekilde sürdürülebilmesi için, sanat eğitiminin

önemini fark edip anlayabilen bir vizyon gerekmektedir. Ayrıca nitelikli bir sanat eğitimi, çağın gelişen ve değişen şartlarına göre şekillenen bir programa, nitelikli sanat eğitimcisine, etkili ders saatlerine ihtiyaç duymaktadır (Buyurgan ve Buyurgan, 2012). Sanat eğitiminin sürekliliğini koruyabilmesi için 21. yüzyılın getirmiş olduğu değişim şartlarına adapte olarak varlığını devam ettirmesi gerekmektedir. Böylece eğitim sistemi içerisinde yer almaya devam ederek, toplumu oluşturan bireylerin gelişimindeki misyonunu hakkıyla yerine getirebilecektir. Sanat eğitimi, sadece sanatçı yetiştirme kaygısı içerisinde değildir. Bu algının dışında, bireylerin gelişiminde de önemli bir rol üstlenmektedir.

Sanat eğitimi, geniş bir yelpaze olarak düşünüldüğünde yaratıcı drama ve müzik eğitimi içerisinde barındırmaktadır. Yaratıcı drama ve müzik eğitimi, bireylerde yaratıcılık, özgüven, empati, hoşgörülü olabilme, imgeleyebilme, düşünebilme, üretebilme, iletişim kurabilme, çevreye duyarlı olma, etik ve estetik algısına sahip olma vs. gibi becerilerin gelişiminde etkin bir rol oynamaktadır (Adıgüzel, 2016; Kocabaş ve Selçioğlu, 2003; Özen, 2004; Uçan, 2005; Yavuzer, 2001; Yıldırım, 2011).

Müzik eğitimi incelendiğinde sadece sesler ve ritimlerden oluşmamaktadır. Tüm bu olguları içerisinde barındırırken, sınırların ötesinde kendine has bir kültürü vardır. İnsan-müzik-kültür-müzik kültürü döngüsü hep bir etkileşim içerisinde olmuştur. Müzik kültürü, müzik ve kültür kavramlarının sentezinden oluşmaktadır (Naçakcı, 2015). Müzik kültürü ve müzik kültürüne ilişkin yaklaşımlar bu çalışmanın kilit taşı oluşturmaktadır.

Sanat eğitiminin bir diğer alt ögesi olan yaratıcı drama, eğitim etkinliklerindeki yeri giderek yaygınlaşmakta ve önemi artmaktadır. Yaratıcı drama yöntemi ezber dayalı öğrenme metotlarının tam aksine bireylere, yeni bilgiyi öğrenirken deneyimleme fırsatı yaratmaktadır. Yaşayarak/ deneyimleyerek öğrenilen bilgilerin, daha çok kalıcı davranış değişikliğine dönüştüğü bilinmektedir (Önder, 2007; Tanrıverdi, 2012). Demirel (2005)'in hatırlama ve kalıcılığın, sözel ağırlıklı öğretim yöntemlerinde %10, görselde %30, yaşantı aracılığıyla öğrenilenin %90'na ulaşmaktadır görüşü bu öğrenim görüşünü desteklemektedir. Yaratıcı drama yöntemi, bütün açılarıyla ele alındığında bireyin psikolojik, sosyal ve fiziksel gelişimlerini desteklemekte, bireyin aktif katılımına yer vererek cesaretlendirmekte ve kendini ifade etmesini geliştirmektedir. Drama yönteminin eğitim etkinliklerinde kullanımının artırılması gerektiği ve önemli olduğu dikkate alınmalıdır (Önder, 200).

21. yüzyılda teknolojinin de gelişimiyle kültürel değişim giderek hızlanmıştır. Mevcut düzen içerisinde eğitim sistemi anlayışı da beraberinde değişikliklere uğramıştır. Bu değişiklikler küreselleşmenin etkisiyle eğitim alanında, çok kültürlülük, çok dilli, yaşam süresince eğitim, öğretene yerine öğrenen veya öğrenen birey merkezli bir yaklaşım üzerine olmuştur (Oktay, 2010). Eğitim sisteminde alt öğelerinden biri olan sanat eğitiminin çağı takip ederek kendini değişim şartlarına göre yenilemesi ve varlığını sürdürebilmesi gerekmektedir. Böylece 21. yüzyıl bireylerinin ihtiyaçları doğrultusunda toplumların kültürlenmesinde araç olarak kullanılabilir. Harari (2018)'nin eğitim alanındaki görüşleri; günümüzdeki okulların bilgi yüklemeye odaklandığı ama bunun ilerleyen çağlarda işe yaramayacağı yönündedir. Çoğu pedagoji uzmanının da düşüncelerini ele alarak okulların eleştirel düşünce, iletişim, işbirliği ve yaratıcılık becerilerini geliştirmeye odaklanması gerektiğini savunmaktadır. Bu ihtiyaçların karşılanmasında sanat eğitimi elzem bir role sahiptir. Sanat eğitimi, kendini güncelleyerek ve kalitesini artırarak varlığını sürdürmeye devam etmelidir. Ancak o zaman kurulu olan toplumsal yaşam sistem içerisinde üzerine düşen görevi hakkıyla yerine getirebilecektir.

Problem Durumu

Kıbrıs'ın kuzey kısmında yer alan eğitim kurumlarındaki sanat eğitimine ilişkin etkinlikler araştırıldığında, haftada birer saat olmak üzere müzik, resim ve teknoloji-tasarım dersleri zorunlu seçmeli ders olarak işlenmektedir. Ortaokul düzeyinde resim, teknoloji-tasarım ve müzik dersi birlikte alınırken, lise düzeyinde ikisinden biri zorunlu olarak seçilmektedir. Ayrıca eğitimde araç olarak kullanılan yaratıcı drama sanat eğitiminin alt dallarından biri olmasına rağmen, bu etkinlikler arasında zorunlu olarak yer almamaktadır. MEB'in 2018 yılında yayımlanmış olduğu ortaokul müzik eğitim programında sunuş kısmında şu satırlar yer almaktadır:

“Bireysel farklılıkların belirginleştiği günümüzde öğrenmeyi ve bilgiye ulaşmayı öğrenmiş, insan ve çevre haklarına saygılı, üretken ve yaratıcı bireyler yetiştirmek başlıca hedef hâline gelmiştir. Bütün bu hızlı değişimler toplumsal yaşamımızı da büyük ölçüde etkilemiş, toplumumuzdaki değer yargıları, toplumun bireyden ve bireyin toplumdaki beklentileri büyük ölçüde değişmiştir. Bütün bu gelişmeler eğitim programlarının değiştirilerek çağa uygun bir hâle getirilmesini ve geleceğe yönelik olmasını zorunlu kılmaktadır. Bu zorunluluk nedeniyledir ki gelişmiş ülkelerde eğitim

programları ortalama her beş yılda bir, günün gereksinimleri doğrultusunda değiştirilmekte veya geliştirilmektedir. Hatta günümüzde bazı ülkelerde (örneğin Avustralya) programlar günü gününe revize edilebilmektedir (Temel Eğitim Müzik Dersi, Pehlivan, 2018). “

Yapılan araştırmalar doğrultusunda liseler için müzik öğretim programı incelendiğinde ise 9. ve 10. sınıflar için müzik kültürü eğitimi kapsamında İlk Çağ, Orta Çağ ve Rönesans Dönemi gibi dönemlerin programda yeri olduğu, müzik eğitimi yöntemler listesinde ise drama ve rol yapma gibi yöntemlerin bu listede yer aldığı görülmektedir.

Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçlarına bakıldığında ikinci maddede şu satırlar yer almaktadır:

“Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip; insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek (MEB, Müzik Dersi Öğretim Programı, s.5).”

Yapılan araştırmalar göz önünde bulundurulduğunda 21. yüzyılda teknolojinin gelişimiyle hızlanarak gelen değişimlerle eğitim sisteminin ve alt öğelerinden biri olan sanat eğitiminin başa çıkabilmesi için kendini geliştirmesi gerekmektedir. İçinde bulunulan çağda yaratıcı, değişime açık, iletişim becerileri gelişmiş, düşünebilen, işbirlikçi, eleştirebilen nitelikli bireyleri yaratabilmek ve eğitim programlarını günün gereksinimleri doğrultusunda güncel tutabilmek için okullardaki sanat eğitimine ayrılan sürenin ve sanat eğitiminin program içeriğinin artırılması önem taşımaktadır.

Çalışmada, bu önem doğrultusunda oluşturulan problem durumunu çözümlmek adına, müzik eğitiminde dramanın araç olarak kullanılabilirliği durumundan yola çıkarak “yaratıcı drama yöntemi ile müzik kültürü eğitimi” etkinlik paketi oluşturulmuştur. Ayrıca müzik kültürünü drama yöntemi ile dönemlere ve farklı ülkelerin kültürlerine göre öğrenmek, çok kültürlülük kavramını anlayabilen, farklı kültürlere saygı duyabilen, insan-kültür etkileşiminden doğan değişimi algılayabilen, geçmiş-günümüz-gelecek arasında bağlantı kurabilen bireylerin kültürlenmesine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Bu doğrultuda çalışmanın problemini, yaratıcı drama etkinlikleri ile yapılandırılan müzik kültürü etkinliklerinin alan uzmanlarına göre müzik eğitim programında etkinlik paketi olarak kullanılabilirliğine yönelik görüşleri nelerdir sorusu oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Yaratıcı drama temelli müzik kültürü eğitiminin, öğrencilerin bilgilerini deneyimledikleri ve bu yolla sosyalleşebilecekleri bir ortam sağladığı düşünülmektedir. Planlanan bu etkinliklerde temel amaç; öğrencilerin müzik kültürünü farklı tarihsel süreçlere ve farklı kültürlere göre öğrenmelerini sağlamaktır. Ayrıca çalışmada müzik kültürü, amaç olarak kullanılarak bireylerin çok kültürlülük anlayışını geliştirmeleri, geçmiş ile içerisinde yaşadıkları çağ arasında bağlantı kurabilmelerini ve insan-kültür-değişim ilişkisini etkinliklerle kavrayabilmeleri amaçlanmaktadır. Bu etkinlik paketi tasarısıyla, 21. yüzyıl bireyinin; yaratıcılık, eleştirel düşünebilme, imgeleme yetisi, kendini ifade edebilme becerisi, iletişim becerileri, değişime uyum sağlama, problem çözebilme yetisi, çok kültürlülük anlayışı vs. gibi ihtiyaçlarını karşılayabilmesine ve sanat eğitiminin çağın getirdiği kültürel değişime uyum sağlayarak kendini geliştirmesine katkı sağlaması amaçları arasında yer almaktadır.

Araştırmanın Alt Amaçları

Oluşturulan problem doğrultusunda yaratıcı drama temelli müzik kültürü etkinliklerinin uygulanabilirliğini cevaplayabilmek adına aşağıdaki sorulara yer verilmiştir.

1. Müzik Kültürü konusunun yaratıcı drama etkinlikleri ile yapılandırılarak öğretilmesi öğretmen görüşlerine göre nasıl değerlendirilmiştir?
2. Yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılan müzik kültürü eğitimi, öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin gelişimindeki rolü nasıl değerlendirilmiştir?
3. Alan uzmanlarına göre araştırmacı tarafından hazırlanan etkinlik paketinin eğitim programında kullanılabilirliğine yönelik görüşleri nelerdir?

Araştırmanın Önemi

Yapılan bu çalışma, 21. yüzyıl insanının kültürlenmesinde araç olarak kullanılan sanat eğitimine katkı sağlayacağı düşünüldüğünden dolayı önemlidir. Çalışma kapsamında oluşturulacak olan eğitim etkinliği paketi 21. yüzyıl eğitim

anlayışına uygun olmaktadır. Müzik kültürüne ilişkin bilgiler sözel olup öğrencinin aktif yer almadığı bir ders içerikleri olarak tanımlanmaktadır. Yaratıcı drama etkinlikleri ile yaparak, yaşayarak, deneyimleyerek öğrenen bireylerde öğrenimin kalıcılığı olumlu yönde destekleneceği için yapılan çalışma önem taşımaktadır. Yaratıcı drama ve müzik kültürü eğitimi alanlarının birlikte kullanıldığı bu çalışma, alanyazına eklenecek olan ilk çalışma olmasından ve müzik öğretmenleriyle drama öğretmenlerine bir etkinlik kaynağı sağlayacağından ötürü önem arz etmektedir.

Sınırlılıklar

İlgili çalışma coğrafi bölge olarak Kıbrıs'ın kuzey sınırları içerisindeki sanat eğitimi alanında görev yapan, müzik ve yaratıcı drama öğretmenlerinden uzman görüşü alınarak desteklenmiştir. 21. yüzyıl eğitim anlayışı kapsamında sanat eğitimi etkinliklerine katkı sağlamak için 2020-2021 öğretim yılı içerisinde yapılmıştır. Araştırma için “sanat eğitimi, müzik kültürü, yaratıcı drama” anahtar kelimeleri taranarak veriler toplanmıştır. Eğitim etkinlik paketi kapsamında müzik kültürü geçmişten günümüze uzanan tarihsel süreç içerisinde ele alınacağı için katılımcıların hazır bulunuş durumları dikkate alınmıştır. Bu doğrultuda 11-15 yaş aralığını kapsayacak şekilde etkinlik paketi tasarlanmıştır. Çalışmanın sınırlılıkları içerisinde öğretim aracı olarak yaratıcı drama yönteminin seçilmesi ve gerçekleştirilecek eğitim konusu olarak müzik kültürünün belirlenmesi yer almaktadır.

Tanımlar

Raga: Hint müziğini oluşturan melodik yapı, sesler (Sözer, 2012).

Tala: Hint müziğinde belirli ritim kalıpları, ölçüleri (Mimaroglu, 2012).

Pentatonik: Beş dereceli makam, dizi (Sözer, 2012).

Metaksis: Gerçek dünya ve kurgusal dünyanın drama alanında benimsenmesi durumudur (Bolton, 2016).

Ars Nova: 14. yüzyılda Avrupa'da müzikte meydana gelen akımdır. Yeni Sanat anlamına gelmektedir. Müzik, dinin etkisinden çıkıp halkın kendini ifade etmek için yaptığı etkinliklere dönüşmeye başlamıştır (Mimaroglu, 2012).

Luthier: Fransızca kökenli bir kavram olup telli ve yaylı çalgıları yapan çalgı yapım sanatçısı anlamına gelir (Sözer, 2012).

Rönesans: Kelime olarak yeniden doğuş anlamına gelmektedir. 16. yüzyılın sonlarında (Ortaçağ- Barok arası dönemde) sanat alanındaki yenilik hareketlerdir ve müzik alanında da kendini göstermiştir (Sözer, 2012).

Barok: 16. yy ve 18. yy arasında oluşmuş bir sanatsal anlatım biçimidir, diğer sanat alanlarının yanı sıra müzik alanında da yansımaları olmuştur. (Sözer, 2012).

Romantizm: 18. yy sonlarında başlayan bu sanat akımında duygular, coşku ve imgeler ön plana çıkmaktadır. Sanatçının bireyselleştiği, yaratıcılığını sergilediği bir dönemdir. Müzik alanını kendini Klasik Dönem'den sonra göstermiştir (Sözer, 2012).

BÖLÜM II

Kavramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar

Kavramsal Çerçeve

Sanatlar Eğitimi

“Sanat” sözcüğü kısa bir kelime olmasına rağmen geniş anlam hazinesine sahiptir. Bu hazinenin yaratıcıları hazineye neyi eklemeyi seçerlerse sanat odur. Kimisine göre sanat olan şey, kimisine göre sanat değildir. Sanat, tüm tarih boyunca sanatçıların yanı sıra filozofların ve eğitimcilerin de ilgisini çekmiş ve araştırma konusu olmuştur. Armağan, her sanat eserinin, düşünce, duygu ve davranış özgürlüğünü ifade ettiğini dile getirmiştir. Bu nedenden ötürü sanatı bir tanım kalıbına oturtmak mümkün değildir. Sanat, tek bir tanıma bağlı kalamayacak kadar sınırsızdır ve sadece yapılan bir kültürel olgudur (2012). Sanat, yaratıcısı insan tarafından sürekli değişim halindedir. Svetlana Bolinskaya sanatı, “dünya kavramının hissel usulü” olarak açıklamaktadır. Sanat, etimolojik olarak ele alındığında İngilizce “art”, Latince “ars” kelimelerinden gelmektedir ve “ustalıkla” anlamındadır (2010). Sanat tarihçisi Herbert Read’in düşüncelerine göre sanat hoşça giden formlar yaratma çalışmasıdır. Bu şekiller duygularımız arasındaki form bağlantılarının tümlüğü ve ahengi ile estetik algımıza dokunmaktadır. Sanat, kelimesi “plastik” veya “görsel” sanatlarla ilişkilendirilir; ama edebiyat ve müzik alanlarını da çatısı altına almalıdır. Başka bir ifade ile sanat anlatım aracıdır ve kendi materyali ile iletiler taşımaktadır. Sanat, bir bilgi üslubudur, bilim ve felsefe alanlarındaki bilgiler gibi önemli, insanlık için faydalıdır. İnsanın etrafını kavrayabilmesi ile ilişkilendirildiğinde ise insanlık tarihinde bulunduğu konumu farklıdır (Buyurgan, 2012). Platon, sanatın modern zamandaki algının ötesinde özerk ve bağımsız bir alan olmadığı görüşünü savunmaktadır (Janaway, 2006). Savunulan bu görüşün içeriğinde; yaratıcı ve tasarımcı eylemler barındıran sanat, yeni kuşakları sağlıklı, ahenk içerisinde ve ussal bir formda yaşamaya yönlendirme çabası içerisinde olmalıdır. Platon’un bu görüşü ile sanatın eğitsel bir işlev kazanarak yeni düzenlemeleri beraberinde getirmektedir (Taştan, 2018).

“Sanat eğitimi” kavramı, tartışmalı bir konudur, sanatçı yetiştirmekten, boş vakitleri nitelikli kılmak amacıyla gerçekleştirilen yaratıcı faaliyetlere ve folklor çalışmalarına kadar geniş bir anlam yelpazesini kapsamaktadır. Sanat eğitimi,

kapsamlı ve yaygın anlamda, sanatların tüm dallarını ve formlarını içeren, okul içi ve okul dışı yaratıcı sanatsal eğitimi ifade etmektedir. Kısıtlı anlamda ise okullarda ilgili sanat alanlarına yönelik dersleri kapsar. Sanat eğitimi, müzik, edebiyat gibi alanları içerisinde barındırmasına rağmen kimi zaman bu alanlar ayrıştırılarak “plastik sanat eğitimi” veya “görsel sanatlar eğitimi” gibi kavramlar öne sürülmüştür. Müzik, edebiyat, drama gibi alanlar da düşünülerek, iyi ifade edebilmek için “müz’sel eğitim” ya da “estetik eğitim” gibi ifadeler önerilmiştir (San, 2003). San (2017)’ın görüşlerine göre sanat eğitimi, çocukluktan itibaren kültürlenmiş insanın eğitilme süreci içerisinde, tüm sanat alanlarını içermelidir. Yaygın anlamda sanat eğitimi, resim, mimari, grafik, edebiyat, müzik, tiyatro, opera, bale, sinema, televizyon vs. gibi sanat alanlarından faydalanan eğitim süreci olarak algılanmalıdır.

Sanat Eğitimi ya da Güzel Sanatlar Eğitimi kavramları artık değişmiş ve yerine İngilizcede “arts education” olarak geçen yani “Sanatlar Eğitimi” denmeye başlamıştır. Sanatlar eğitimi, ilk olarak örgün eğitimde, bilim ve teknik alanlarına ilişkin eğitiminin yanında eşit ağırlıkta faaliyet gösterecek, imkanlar doğrultusunda farklı sanat alanlarında yapılacak öğretimdir. Son gelişmelerde, ileri ülkelerde sanatlarla ilişkili dersler, sanatların kendi içlerinde ve diğer tarih, ana dil, sosyal bilgiler vs. gibi derslerle entegre edilerek gerçekleştirilmektedir. Ders haricinde birbirinden farklı etkinliklerde özellikle yaratıcı drama, resim, grafik, güzel yazma, entallasyonlar, performans, dans, müzik, ses ve ışık gibi alanlarda bir arada tutan bir tutkal görevi görmektedir (San, 2017).

Sanatlar Eğitiminin Önemi ve Amacı

Sanatlar eğitimi yaratıcı bireylerin gelişiminde elzem bir rolü üstlenmektedir. Yaratıcılık kavramının altı çizilmekte ve yaratıcı bireyler yetiştirmenin önemliliği belirtilmektedir. İnsan ırkı toplumsal, kültürel, bilimsel, siyasal ve teknolojiyle ilişkili evrimi bilgi ve deneyin yanı sıra yaratıcılık becerisiyle oluşmuştur. Uluslararası düzlemde var olan yarıştan söz edilmektedir ve çağın gittikçe süratlenen gelişimini desteklemek, bireylere daha iyi yaşam şartları oluşturabilmek evrensel amaçlardandır. Bu nedenden ötürü milletler kendi toplumları için önlemler planlamalıdır. Alınan önlemler içerisinde gittikçe daha yaratıcı çözümlere ihtiyaç duyulmaktadır. Yaratıcılık, evrensel bir kavram olarak düşünülmelidir (San, 2017). San (2017)’nın belirtmiş olduğu gibi eğitim ve öğretim düzenleri tüm dünyada zekayı geliştirmeyi amaç haline getirmiştir; bilgi transferine, ezberci bir yaklaşıma

dayalı, yaratıcılık ve imgeleme becerisine önem vermemektedir. Yaratıcılığın derinlerinde merak etme, özgün olma, anarşist tavırlar sergileme, girişken olma gibi eylemler mevcuttur ve öğrencilerde bu özellikler köreltilmeye çalışılmaktadır. Yanlış anlaşılan bir diğer görüşe göre, zeka ve yaratıcılık iki zıt kavram olarak değerlendirilmiştir. Oysa yaratıcılık, zekanın bütünleyicisi, zekanın en üst basamağıdır. Zeka, bilgi toplama, öğrenme ve bunları farklı durumlara uyarlayabilme yetileridir; yaratıcılık bu becerilerin arasında yeni ilişkiler ve bağlantılar oluşturarak geliştirmektedir. Akıl ve mantık eğitiminin yanında, göz ardı edilen duyu, duyum, görsel algılama, hayal edebilme, düşünme, tasarımlama gibi duygusal alanlar sanat eğitimi aracılığıyla sağlanır. Sanat eğitimi, kişinin genel eğitiminde elzem bir yerdedir ve herkes için olması gereken kişilik eğitimidir (Gençaydın, 2012). San'ın görüşlerine göre; sanat eğitiminin hedeflerinden biri görmeyi, işitmeyi, dokunmayı, tat almayı öğretmektedir. Duyularla ilgili olan bu görüşlere göre; bakan kişi bakma eyleminin ötesinde gerçekten görmeli, duyan kişi, duyduğunu işitmeli, elleriyle dokunan bir kişi dokunduğunu duymalıdır. Bu eylemleri hakkını vererek gerçekleştirmek yaratıcılığın ilk seviyesini meydana getirmektedir (2012).

Çağdaş sanat eğitimi, sanat içerikli faaliyetler aracılığı ile bireyleri ve toplumun içerisinde barındıkları çevreye duyarlı olmalarını, etrafı ile faydalı bir etkileşim içine girebilmelerini, estetik ihtiyaçlarını giderebilmelerini, üretebilmelerini ve yorumlayabilmelerini, hayatlarını daha manalı bir şekilde sokmalarını sağlamaya çalışan fikirlerdir. Ayrıca sanat eğitimi, çocuğun kendini hür olarak ifade edebildiği bir atmosferdir. Kişinin gelişiminde özgüvenin sağlanmasında etkin bir yeri vardır. Sanat eğitimi, hür, barışçı, hümanist, yaratıcı, toplumu ile birleşmiş, değişen koşullarda kendini yenileyebilen kişilerin yetişmesi için olması gereken bir alandır (Buyurgan ve Buyurgan, 2012). Nitelikli bir sanat eğitimi ile kişiler, soyut düşünce ve duygularını dışa vurabilen, sözel ve sözel olmayan metotları kazanan kişilere dönüşmektedir. Bireyler yaratıcı zekaları ile problemlerin birden fazla çözümlerinin olduğunu fark ederler (Boydaş, 2005).

Yukarıdaki satırlarda yer alan bilgiler göz önünde bulundurulduğunda, sanat eğitiminin insan yaşantısındaki yeri ve öneminin altı bir kez daha çizilmiş olmaktadır. Sanat, insanların yaratıcılık yetisiyle var olan ve bu yolculukta insanlığa eşlik ederek gelişmekte ve değişmektedir. Sanat, ilk insanların mağaralara çizimlerinden, ritüellerindeki müzik ve dramadan, sergi salonlarına, sahnelere kadar bu değişim sürecine eşlik ederek gelmiştir. Değişmekte ve gelişmekte olan

insanların, duygularını ifade edebilme, değişimin getirdiği problemlerle başa çıkabilme, yaratıcı olma, düşünebilme ve üretebilme gibi eylemlerin sürecinde sanatlar eğitiminin rolü önemlidir. Bu çalışmanın kapsamında sanatlar eğitimi, 21. yüzyıl bireylerinin ihtiyaçlarını karşılayabilmek adına önem arz etmektedir.

Yaratıcı Drama

Yaratıcı drama, sanatlar eğitiminin çatısı altında olan bir eğitim yaklaşımı olup bu çalışma kapsamında yaratılan eğitim etkinlikleri paketinde kullanılmıştır. Yaratıcı dramayı meydana getiren kelimeler ayrı olarak irdelendiğinde yaratıcı dramanın; “yaratıcı” ve “drama” sözcüklerinden oluştuğu görülmektedir:

Yaratıcılık, bir süreçten oluşmakta ve insanın tüm eylemlerinde barınabilmektedir. Landau'nın görüşlerine göre; yaratıcılık, daha önceden sağlanmamış ilişkiler arasındaki ilişkileri oluşturabilme, böylelikle daha önce var olmayan bir düşünce öbeği içerisinde yeni yaşantılar, deneyimler, yeni düşünüler ve ürünler oluşturma becerisidir (San, 2016). Yaratıcılık, kişilerde mevcut olan ve kişinin yaşantısının her alanında var olan bir beceri, gündelik yaşantıdan bilimsel çalışmalara kadar uzanan geniş bir sahası olan süreçler bütünü, bir eylem şeklidir (San, 2017). Kırıçoğlu, sanat alanında yaratıcılığı içsel duyumsama ile birlikte dışa aktarılan süreç şeklinde ifade eder. Bu sürecin sonunda ise sanat yapıtı oluşmaktadır (2016). Yaratıcılık, çocukların oynadıkları, deneyimler kazandıkları, çevrelerini kendi içsel dünyalarına göre yorumladıkları her alanda açığa çıkabilmektedir (Adıgüzel, 2016).

Drama, kelimesinin kökenine bakıldığında çok ve akışkan kaynak suyu kenarında oluşturulan yerleşim alanı manasına gelmektedir, bu yaklaşım devinim ve hareket ile ilişkilidir. Devinim, süreç içerisinde durum değiştirmedir ve bu kelime Dran ile aynı manaya gelmektedir. Dran, ciddi dinsel ritüeller için söylenen Dromena kelimesiyle ilişkili olarak bir şey yapmaya azmetmek manasındadır. Tüm bu bilgiler göz önünde bulundurulduğunda Drama, içerisinde eylem barındıran, bir veya birden fazla insanın birbirleriyle, doğayla veya başka nesnelere etkileşime geçerek yaşantılarını geniş oranda kapsayan faaliyetlerdir. Drama sözcüğü, içerisinde eylem olan tüm faaliyetlerin yer aldığı aktarılabılır. Kişiler arası farklı ilişki şekilleri, kişilerin diğer nesnelere kurduğu iletişim, etki ve tepki halleri bu hareketler arasında yer almaktadır ve bu haller birbirinden farklı sorunları, gerilimleri kapsadığından ötürü dramatik an veya dramatik bir durumu da meydana getirmektedir (Adıgüzel,

2016) . Dram, Türkçe sözlükte bir anlamıyla sahnede oynanmak için kaleme alınmış, konuşmalar ve devinimlerle gelişen, karşıt olayların çatışmasıyla sonuçlanan oyun, yapıt şeklinde, diğer anlamıyla ise mecaz olarak acıklı olay şeklinde tanımlanmaktadır. Drama ise tiyatro yazını, oyun yazma sanatı, oyun şeklinde oyun biçiminde açıklanmaktadır (Püsküllüoğlu, 2004).

Yaratıcı drama bir yöntem olmakla birlikte eğitimde kullanılabilirliği önemlidir. Tarihsel süreç içerisinde ele alındığında 18. yüzyılda gelişerek sanatı ve eğitimi etkilemiş olan romantizm akımının etkisi görülmektedir. Öğrenen bireyin merkezde yer alması, onun düşüncelerinin ve duygularının dikkate alınması, kişisel hedeflerin belirginleşmesini kişinin duygularının etkilediği düşünesi, ilerici eğitim hareketlerini meydana getirmiştir. Bu hareketler yaratıcı dramının tohumlarını oluşturduğu görülmektedir (Adıgüzel, 2012). Uluslararası literatürde “Creative Drama”, “ Drama in Education” veya “Educational Drama” olarak geçmekte, Türkçe karşılıkları ise “Yaratıcı Drama”, “Eğitimde Drama” veya “Eğitsel Drama” anlamlarına gelmektedir. Eğitimde drama, bireyin bütün bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışlarını geliştirmeyi temel amaç olarak ele almaktadır. Bu durum eğitimin insan yaşamındaki geniş alanı kapsadığının ve eğitici olmayan bir etkinliğin var olmadığını göstergesidir. Eğitsel drama, yaratıcılık, kişinin özünü keşfetmesi, iletişim kurma kabiliyeti, demokratik bir perspektif ve eylem sergileme, empati yapabilme, dil ve sözel aktarım kabiliyetini geliştirmektedir (Adıgüzel, 2016).

Yaratıcı dramının en yaygın tanımının yapılabilmesi için yaratıcı drama olgusunu meydana getiren ana bileşenler bilinmelidir. Yaratıcı drama, her yaş grubuyla her yerde uygulanabilen etkinliklerdir. Bu etkinlikler; zorunlu bir donanıma, materyale, metne dayanaklı değildir. Yaratıcı dramının yapılabilmesi için ilk başta bir gruba, yaratıcı drama alanına ve yöntemine hakim yeterli deneyim kazanımı olan bir lidere/eğitmene, grubun rahat bir şekilde faydalanabileceği açık veya kapalı mekana ve grubun canlandırma yapabileceği dramatik yapısı olan bir fikre ihtiyaç vardır. “Grup, Lider/Eğitmen, Mekan ve Düşünce”den meydana gelen öğeler yaratıcı dramının temelini yaratmaktadır. Lider, yaratıcı dramının gerçekleştirildiği mekan içerisinde grup ile çalışarak grubun düşüncelerini süreç içinde eyleme dönüştürmesi ve bir oluşuma doğru yön verebilmesi için bazı tekniklere, stratejilere ve yaklaşımlara gereksinimi vardır. Grup fikirlerini, liderin de yardımı ile spontaniteye dayanarak, şimdi ve burada ilkesine bağlı ve “-mı” gibi yaparak canlandırmalarla sonuca götürürler. Teknikler ile bütün fikirler sistemli bir

şekilde harekete geçilerek değerlendirme kısmına geçilir. Böylece yaratıcı dramının diğer bir bileşeni meydana gelir. Ayrıca bir başka yaratıcı drama bileşeni ise gruptaki bireylerin yaşantılarını dramının her anında kullandıkları oyun ve canlandırmadır. Yaratıcı dramının en yaygın tasviri, bir grubu meydana getiren bireylerin yaşantılarından yol alarak, bir hedefin, fikrin, doğaçlama, rol oynama vb. gibi tekniklerden desteklenerek canlandırılmasıdır. Yaratıcı drama, bir süreç içerisinde bir grubun deneyimli bir lider ya da eğitmenin önderliğinde spontane, şimdi ve burada ilkesine dayanarak –mış gibi yapmaya dayalıdır. Yaratıcı drama etkinliklerinde metaksise, yani realite dünyasından kurgusal dünyalara köprü kurarak, iki farklı dünyaya oyunlarla yolculuk etmeye dayanmaktadır (Adıgüzel, 2016). Yaratıcı drama, kişinin kendi içselliğinde yolculuk yaparak, yaratıcılığını ortaya çıkararak hayatla ilgili deneyim kazandığı bir süreçtir. Dorothy Heathcote, yaratıcı dramayı öğrenmek, sahnesiz ve bir oyun içerisinde rol almadan hayat deneyimini büyütme olarak açıklamaktadır.

Heathcote (2016)'a göre insanın doğasında içgüdüsel olarak dramatikleştirme yatmaktadır ve insan bu durumun ilk olarak kendisinde var olduğu yanılığısına düşmektedir. İçgüdüsel olarak dramatikleştiren kişi, okur, görür, öğrenir ve paylaşma heyecanı hisseder. Tüm bu nedenlerden ötürü drama, yaşamın, yani doğumdan ölüme kadar geçen etkinlik sürecinin uygulaması, eğitsel bir yöntem, motivasyon sağlayan, oyuna dayanan bir çeşit grup çalışmasıdır. Yaratıcı drama ile ilgili çeşitli tanımlar, görüşler ve bilgiler bulunmaktadır. Bu görüşlerden bir diğeri ise yaratıcı drama, önceden kaleme alınan bir yazınsal ürün olmadan, etkinlikte yer aktif olarak yer alan bireylerin kendi yaratıcılıkları, kendilerine has fikirleri ve bilgilerine dayanarak meydana getirdikleri eylem halleri, doğaçlama ve canlandırmaları içermektedir (San, 2016).

Yaratıcı Dramanın Özellikleri

Yaratıcı dramının sahip olduğu özellikler şu şekilde sıralanmaktadır (Adıgüzel, 2016):

- 1) Yaratıcı drama, bir yaratıcı drama lideri/eğitmeni'nin yönlendirmesiyle bir grubun birbirleriyle etkileşim içerisinde oldukları bir grup etkinliğidir.
- 2) Yaratıcı dramada etkinlikte aktif olarak yer alan katılımcılar kendi yaşantılarından, deneyimlerinden yola çıkarak etkinliği gerçekleştirirler.

- 3) Yaratıcı dramanın odak merkezinde canlandırma vardır. Kurguya, kendiliğindenliğe (spontaniteye), -miş gibi yapmaya, doğaçlamaya ve rol yapmaya dayanmaktadır.
- 4) Yaratıcı drama etkinliklerinde içerisinde bulunulan an ve mekan olgusu önemlidir. “Şimdi ve burada” olgusu temel alınarak, yaşanan an önemli kılınır.
- 5) Yaratıcı drama çalışmalarında odak noktası sonuç değil, süreçtir. Yaratıcı dramanın seyircisi yoktur, katılımcılar verilen konu üzerinde grup çalışması yaparak üretirler ve ortaya çıkan ürünü grup içinde sunarlar. Bu süreçte katılımcıların paylaşımları, etkileşimleri ve yaratıcılıkları da ortaya çıkan ürün kadar önemlidir.
- 6) Yaratıcı drama etkinlikleri, yöntem olarak kullanabilecek donanımına sahip, yaratıcı drama alanını etkin kullanabilen, iyi bir şekilde yönlendirme yapabilen ve dramayı bilen bir eğitmen/lider tarafından gerçekleştirilir.
- 7) Yaratıcı drama çalışmalarına, kadın-erkek cinsiyet ayrımı fark etmeksizin, her yaş aralığından, her ırktan, engelli/engelsiz herkes katılabilir. Yaratıcı dramanın vurguladığı önem insan olmaktır.
- 8) Yaratıcı drama, sanat eğitimi, bilim alanları, sosyal bilimler vs. gibi birçok alanla ilişkilendirilebilir. Özellikle tiyatro ve eğitim alanlarından beslenerek temelini meydana getirmektedir.
- 9) Yaratıcı drama, tiyatrodan ayrı, fakat tiyatrodan devamlı beslenmekte olan bir sahadır.
- 10) Yaratıcı drama etkinliklerinin gerçekleşebilmesi için uygun bir alana gereksinim vardır. Bu alan parklardan, drama stüdyolarına, sınıflardan, parklara, müzelere vs. her yer olabilir.
- 11) Yaratıcı drama, oyun değildir, fakat oyunlardan beslenmektedir.
- 12) Yaratıcı drama, bir meslek olan “oyunculuk” yapmak ile karıştırılmamalıdır, katılımcıların iyi bir şekilde oyunculuk yetisine sahip olmaları gerekmemektedir.
- 13) Yaratıcı drama içerisinde muhakkak dramatik kurgusu olan gelecek ve hayali dünya arasında köprü kurulan canlandırma süreçleri bulunmalıdır, sadece ısınma ve iletişim-etkileşim oyunlarından oluşmamalıdır.
- 14) Yaratıcı drama, bir araç ve bir amaç olarak gerçekleştirilme formlarına sahiptir.

- 15) Yaratıcı drama, kendi içerisinde belirli aşamalara göre sistemli bir şekilde gerçekleştirilir. Bu aşamalar ısınma, doğaçlama/rol oynama ve değerlendirme olmak üzere üç tanedirler. (Isınma evresinde, katılımcılar bilişsel ve devinişsel olarak hazırlık etkinlikleri yaparlar. Doğaçlama/ rol oynama kısmı metaksisten yararlanılarak canlandırma yapıldığı kısımdır. Değerlendirme kısmında ise yaratıcı drama sürecinin değerlendirilmesiyle ilgili etkinlikler gerçekleştirilir.)
- 16) Yaratıcı drama etkinliklerinde, psikodramada olduğu gibi, katılımcıları sağlıklı kılma, kişilerin özel hayatlarına odaklanma vs. gibi amaçlar bulunmamaktadır.

Yaratıcı Dramanın Amacı ve Önemi

Kültürel değişimin sahip olduğu dinamik enerji, eğitim alanında da yansımalarını göstermektedir. Öğretmeni merkeze koyan, ezbere dayalı eğitim sistemi zaman içerisinde esneklik kazanarak öğrencinin de merkeze girdiği sürece dönüşmüştür. Yaratıcı drama, öğrenimin ezbere dayalı kurallarını yıkararak, öğrenciyi merkeze alan elzem bir eğitim yöntemidir. Yaratıcı drama, bireylere yeni bilgileri yaparak-yaşayarak, sosyalleşebilecekleri bir atmosferde, birbirinden çeşitli düşünceler kazanarak, kendi potansiyellerini geliştirme fırsatı yarattığı düşünülmektedir (Yıldırım, 2011). Dramanın eğitimde araç olarak kullanımı ile teorik bilgiler uygulanarak, kazanımın kolaylaşacağı, daha kolay bir şekilde adapte edileceği ve kalıcılığını artıracığı dikkatleri üzerine çekmektedir (Kara & Çam, 2007; Ozturk, 2007; Yıldırım, 2011). Yaratıcı drama yöntemi ile bireyin öğrenimi, salt bilişsel alandan sıyrılarak duyuşsal alanların ve bireyin yaşantısı da sürece dahil edilmektedir. Etkin katılım sergileyen öğrenen kişi, imgesel düşüncesini, düşünme potansiyelini, hissettiklerini ve hayal etme gücünü de etkinleştirmektedir. Yaratıcı dramanın genel amacı, katılımcıların canlandırma aracılığıyla, bilinçli, her yönden yaratıcı, kendini bilen, demokratik perspektif ve tavır sergileyen, etrafıyla iletişime girebilen, ifade becerisi ve şekli gelişmiş, hayal edebilen, estetik algısı ve kendine yetip kendini gerçekleştirebilen bireyleri kültürlemektir (Adıgüzel, 2016). Yaratıcı drama yöntemi, eğitim yaşamının yanı sıra gündelik hayatta da elzemliğini korumaktadır. Benzer olaylar, drama aracılığıyla çeşitli perspektifle deneyimlenerek öğrenilir ve fazla hata yapmadan etkinlik dışındaki gerçek yaşamda uygulanabilir. Drama oyunları deneyimsel öğrenmeyi, bilgi ve düşünceleri içselleştirerek dışarı

aktarmayı sağlarken zihin, ses, beden ve hislere dayandığı dolaylı, katılımcılar, imgeleme gücünü geliştirmeyi ve ona güvenmeyi keşfederler (Karadağ, 2002; San, 1994).

Mc Caslin ve Bayram'ın görüşlerine göre eğitimde yaratıcı dramının önem ve amaçları şu şekilde özetlenebilir (2014):

- Hayal (imgelem) gücünü artırır.
- Bireyin bağımsız düşünebilme becerisini sağlar.
- İş birliği becerisini öğretir.
- Psikolojik ve sosyal yönden duyarlı olmayı sağlar.
- Okuma, yazma, konuşma ve dinlemeyi geliştirir, dili etkin kullanabilme yetisini geliştirir.
- Sözel yol dışındaki iletişim becerilerinin öğrenimini sağlar.
- Bireylerin yaratıcılığını artırır.
- Estetik algıyı geliştirir.
- Özgüven ve karar verebilme becerilerini artırır.
- Çeşitli olaylarla ilgili tecrübe kazandırır.
- Kinestetik zekayı geliştirir.
- Yaratıcı drama, bireyin etrafındaki canlı ve cansız varlıklarla iletişimini sağlayarak algılamasına ve tanımasına araç olur.
- Hata yapma, yanlış yapma korkusundan arındırarak yeni davranışlar kazandırır.
- Sanat formlarına ilişkin ilgi kazandırır.
- Doğaçlama sırasında iç tepi ve dürtülerden faydalanmayı öğretir.
- Duyguların sağlıklı bir formda yansıtılmasından yararlanmayı sağlar.
- Bireyin kendisiyle iletişimini sağlar ve kendini tanımasında araç olur.
- Kişinin başkalarıyla benzer yönlerini görmesini sağlar.
- Kişide merak uyandırır, motivasyon artırır ve bilgiye ulaşmak ve onu kullanmak istek haline bürünür.
- Birey kendini ifade etme becerisinde güven kazanır.

Yaratıcı Drama Teknikleri

Yaratıcı drama yöntemi kendi içerisinde çeşitli teknikleri barındırmaktadır. Bu teknikler bazı kitaplardan elde edinilen bilgilere göre şu şekilde sıralanabilir (Adıgüzel, 2016; Akar Vural ve Somers 2012):

- Doğaçlama: Daha önceden planlanmamış veya biraz tasarlanmış, kendiliğinden, akışta oluşan durumlar, eylemlerdir.
- Rol oynama: Rol, Kişinin gerçekleştirmesi gereken realist olmayan eylemler, görevlerdir. Rol oynamak ise kişinin bu görevleri, davranışları bir oyun içerisinde gerçekleştirmesidir.
- Dramatizasyon: Bir öykünün, masalın veya bir durumunun kaleme alınmış bir metne dayandırılarak canlandırılmasıdır.
- Geriye Dönüş: Canlandırma esnasında geçmişteki bir olayın sergilenmesi veya bir karakterin geçmişine yolculuk yapılmasıdır.
- Röportaj, söyleşi, sorgu, görüşme: Röportaj-söyleyişi tekniğiyle bir kişiyle yapılan görüşmelerin, gazeteci yorumlarıyla aktarılmasıdır.
- Bilinç Koridoru: Katılımcılar ikişerli halde karşılıklı durarak bir koridoru oluştururlar. Ana karakter, koridordan yürürken kimin önünde durursa, o kişi görüşlerini ifade eder.
- Donuk İmge: Katılımcıların bireysel veya grup halinde bedenleriyle eylemsiz, sözsüz ve sessiz görsel aktarımlarda bulunmasıdır.
- Dedikodu Halkası: Ana karakterin bir durumu, olayı veya düşüncüyü diğer katılımcılara fısıldayarak aktarması ve bu fısıltıların diğer katılımcılar arasında yayılmasıdır.
- Rol İçinde Yazma: Bir karakterin role girerek, o rolün duygu, düşünce, mektup, günlük vs. gibi şeylerini yazmasıdır.
- İç ses: Karakterin içsel dünyasını, sesli düşünüyormuş gibi aktarmasıdır.
- Pantomim: Bir olayı, fikri veya duyguları sözsüz bir şekilde, bazen müzik ya da eşya eşliğinde, vücut hareketleri ve mimikler eşliğinde aktarmadır.
- Rol kartları: Canlandırılacak olan karakterle ilgili kimlik ve karakter bilgilerinin, çatışmanın gerçekleştiği olayın, mekan ve zamanın yazılı olduğu kartlardır.
- Ritüeller/ Seramoniler: Atölye katılımcılarının belirli bir özel günü, birbirinden farklı kutlamaları ifade aracı olarak kullandığı tekniktir.

- Forum Tiyatro: İzleyen ve izlenenin oyuna katıldığı, toplumsal konuların irdelendiği bir tiyatro türüdür. Yaratıcı drama alanında çeşitli uyarlamalarla bir teknik olarak yer almaktadır.
- Anı İşaretleme: Etkinlik içerisinde vurucu tepkilerin verildiği ya da kişiler tarafından hissedilen bir an, o anı canlandırmayan kişiler tarafından canlandırılır ve değerlendirilir.
- Fragman: Doğaçlanarak bitirilmiş bir hikayenin bazı kesitlerinin baştan farklı şekillerde canlandırılmasıdır.
- Boş Ekran: Katılımcıların duvardaki boş bir alana bakıp imgeleyerek etkinlik sürecini baştan sona inceleyerek değerlendirdikleri tekniktir.
- Manşet: Katılımcıların konuya ilişkin slogan tasarlamasıdır.
- Grup Heykelleri-Tablo Oluşturma: Katılımcılardan biri küçük bir gruba veya grubun tüm katılımcılarına belirli bir amaç içeren bir şekil, bir tablo verir. Bir kişi dışta kalacak şekilde, katılımcılar kendi istekleriyle bedenlerini kullanarak heykelin bir parçası olurlar.
- Gazete/ Dergi: Katılımcılar gruplara bölünerek bir konu, bir düşünce hakkında gazete veya dergi tasarlarlar.
- Dans Drama: Düşüncelerin müzik eşliğinde eyleme dönüştürülerek aktarılmasıdır.
- Fotoğraf Karesi: Katılımcılara bir fotoğraf verilir ve katılımcılar bu fotoğraf hakkındaki duygu ve düşüncelerini aktarırlar.

Bu çalışmanın kapsamında seçilen müzik kültürü konuları için; doğaçlama, rol oynama, donuk imge, fragman, forum tiyatro, boş ekran, ritüeller, rol kartları, grup heykelleri-tablo, gazete/dergi, bilinç koridoru, fotoğraf karesi ve gazete/dergi yukarıdaki yaratıcı drama tekniklerinden yararlanılarak eğitim etkinliği paketi oluşturulmuştur.

Müzik Kültürü

Sanatlar eğitimi, içerisinde farklı dünyaları barındıran bir evren gibidir; içerisinde müzikten dramaya, resimden operaya birçok alanın yer aldığı yukarıdaki metinlerde de ifade edilmiştir. Bu çalışmanın sınırlılıkları içerisinde müziğin varoluşuyla meydana gelen müzik kültürü ele alınmıştır. Müzik kültürü, kendi başına ayrı bir alan olmakla birlikte içerisinde tarihten etnolojiye, etnolojiden felsefeye çeşitli alanlara ilişkin bilgileri barındırmaktadır.

Kültür kavramı yalnız olarak irdelendiğinde çok geniş bir anlam yelpazesine sahip olduğu görülmektedir. Gündelik yaşamda dilde yer alan çeşitli kültür anlamları dolaşmaktadır. Sıklıkla kültür ve erdem kavramları eşleştirilerek kişilerin “kültürlü” olmasından bahsedilir. Kişinin kültürlü olmasının yanı sıra, müzik kültürü, yemek kültürü, arabesk kültürü, Anadolu kültürü, siyasal kültür, popüler kültür, tüketim kültürü, demokrasi kültürü, milli kültür, medya kültürü, din kültürü, barış kültürü... vs. gibi çoğalmakta olan örnekler varlığını sürdürmektedir (Gökalp, 2018). Kültürü sadece bir deneme ile anlatmak mümkün değildir. Kroeber ve Kluckhohn, 1952’li yıllarda kültür kavramına ilişki 164 farklı tanım toplamışlardır. O tarihten itibaren gelişen zaman içerisinde yeni tanımların da eklendiği düşünülmektedir, bu nedenden ötürü kültür kavramı insan hayatını saran fazlasıyla geniş bir çerçevedir. Kültür, bir toplumun maddi ve manevi boyutlarda, meydana getirdiği tüm ürünler; temel ihtiyaçlardan olan yiyecek, içecek, barınak, korunak gibi şeylerin ulaşılabilmesi için kullanılan tüm araç-gereç, düşünceler, bilgiler, inançlar, geleneksel, dinsel, toplumsal, politik düzen, davranış şekilleri, yaşam tarzı vs. gibi tüm olguları kapsamaktadır. E.B. Taylor 1924’lerde kültürü, insanlığın iktisap ettiği sanat, bilgi, ahlak, gelenekler, benzeri beceriler ve alışkanlıkları içeren karmaşık bir bütün olarak ele almıştır. Bazı kaynaklarda kültür ve uygarlık eş anlamlı olarak kullanılmaktadır. Günay ise müzik sosyolojisiyle ilgili çalışmasında kültür ve uygarlık kelimelerini farklı tanımlar olarak ele almıştır. Uygarlık, bilim ve teknoloji ürünlerini kullanabilme yetisi olarak, kültür kurumlarında barınan bir olgudur. Kısaca uygarlık kültürün alt bir ögesidir, kültür ile eş anlamlı kullanılmamalıdır. Kültür, insanların birbirleriyle, kendi içsel dünyaları ve doğa ile kurdukları karmaşık ilişki sonucunda süreklilik çerçevesinde ürettikleri, tükettikleri, değişime uğrattıkları, geliştirdikleri somut ve soyut bütün varlıklardır. Kültür, insanlıkla var olup evrimsel bir gelişim ve değişim süreci yaşamaktadır. Bu evrimsel süreç bazen ileri doğru giderken; bazen de tam tersine yol alabilmektedir. Kültür ve insan sürekli olarak birbirlerini etkilemektedirler. Eğitim, bilimsel ve teknolojik buluşlar, farklılaşan hayat şartları ve ihtiyaçları, coğrafi keşifler, uzayla ilgili keşifler, siyasi olaylar, doğal afetler, farklı kültürlerle özenme, iklim değişiklikleri, nüfus yükselişi, farklılaşan değerler, medya araçlarının yansıttığı farkındalıktan yoksun ihtiyaçlar, göçler... vs. kültürel değişimi etkileyen faktörler arasında yer almaktadır (Günay, 2006).

Tarih öncesi çağlardan itibaren insanlar her daim birliktelik içerisinde yaşayarak toplumsal yaşamı yaratmışlardır. Toplumsal yaşam, farklı toplumsal grupları ve farklı yaşayış biçimlerini içerisinde barındıran geniş bir tablodur. Böylece kültür tohumları, yaşam tarlasına insanlar tarafından bir tohum gibi atılıp zaman içerisinde filizlenerek büyüyüp değişmiştir. Bu dinamik olgu, öğrenilip nesilden nesle aktarılan soyut ve somut olaylar silsilesi olup toplumları bir arada tutma özelliğine sahip sihirli bir kavramdır. Arnold kültür kavramını “...akıl ve ruhun manevi durumudur ya da öyle olmalıdır” şeklinde ifade etmiştir (Nacakçı, 2015). Tüm bu görüşler göz önünde tutulduğunda kültür kavramı için akıl ve ruhun yansımasıyla var olmaya ve onların değişiminin akabinde farklılaşmayı sürdüren dinamik, hareketli, sürekli olarak renkleri ve şekilleri değişen bir resim tablosu olduğu söylenebilir.

Kültürün alt öğeleri arasında önemli bir yere sahip olan müzik kavramı beş harften meydana gelmesine rağmen anlam bakımından çok derin bir okyanus olarak düşünülebilir. Öncelikle müzik, toplumdan topluma, bireyden bireye göre değişmektedir. Biri için müzik olarak ifade edilen şey, bir başkası için müzik anlamını taşımayabilir. Tüm bu değişikliklere rağmen müzik ontolojik açıdan değerlendirildiğinde tüm toplumlarda, kültürlerde yer aldığı görülmektedir. Müziğin var olmadığı bir toplum bulunmamaktadır, bu nedenden ötürü “müzik evrensel bir dil” olarak ele alınmaktadır (Günay, 2006).

Müzik kimi zaman kültürel bir olgu, kimi zaman sosyolojik bir unsur olarak değerlendirilirken, bilimden sanata, felsefeden dine birçok alanı derinden etkilemiştir. Müzik hakkında filozoflar, eğitimciler, edebiyatçılar, müzisyenler ve daha birçokları tarafından öne sürülen düşünceler mevcuttur: Konfüçyüs, müziği “gök ve toprak arasında bir ahenk” olarak nitelendirmiştir. Sufi İnyat Khan ise müziği, insanın ilk olarak kendisiyle, ardından diğer insanlarla ve evrenle birleştiren en kısa yol olarak görmüştür. Rousseau, müziği bir düzenleme sanatı olarak ele alır ve işitsel olarak hoş olan düzen şeklinde değerlendirir. Uçan’ın müziğe ilişkin düşüncelerine göre; “Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütün” olarak ele almıştır. Adorno’nun müzik tanımı ise söz sesin, sesin de sözün içinde yer alarak bir dünya meydana getirmesi şeklindedir. Her şeyin bir doğuş noktası olduğu gibi müziğin de başlangıç noktası vardır; fakat bu noktanın hikayesi için kesin bir yargıya varılamaz. Müziğin varoluşuyla ilgili çeşitli hipotezler öne

sürülmüştür. Birçok hipotezin ortak kanısı insanlık tarihi ile aynı yaşta olduğu yönündedir. İlyasoğlu, müziği diğer sanat dallarına nazaran en ilkel ve temel olduğunu, dış etkenler aracılığıyla yaratıldığını öne sürer. Doğayı dinleyen ilk insanlar, rüzgar, deniz, kuş seslerini taklit ederek melodinin varoluş tohumlarını atmışlardır. Duygularını ifade etmeyi güdülerinin yardımıyla öğrenen insanlar, korkularını çığlıklarıyla, sevinçlerini ve üzüntülerini melodiler aracılığıyla yansıtmışlardır. Ayrıca doğadaki nesnelere (taş, kütük...vs.) birbirlerine vurarak ve hayvan kemiklerini üfleyerek sesleri elde etmişlerdir. Unutulmamalıdır ki ilk çalgı insanın kendi sesidir. İçerisinde yaşadığı doğayı tanımaya ve öğrenmeye çalışan ilk insanlar, doğaya ve doğa olaylarına çeşitli manalar yüklemişlerdir; kötü ruhların fırtına uğultusunda, tanrıların iyiliğini ve öfkesini denizin dinginliğinde ya da dalgalarında, kehanetlerin yankılarda, bilinmeyen şeylerinin haberinin hayvanların sesinde bulunduğunu düşünmekteydiler. İlk insanlar, yaşadıkları dünyayı tanımaya çalışırken duygularının ve düşüncelerinin getirisiyle dini ve müziği oluşturmuşlardır. İnsanlık tarihinin ilk zamanlarında din ve müzik birlikte kullanılarak çeşitli ritüellerin içerisinde yer almaktaydılar. Doğa olaylarına ve yarattıkları tanrılara tapınan insanlar için din ve müzik bir sığına görevi görmekteydi. Müziğin varoluşuna dair çeşitli hipotezlerin yanı sıra, birçok mitolojiye de konu olduğu görülmektedir. Müzik kelimesi bu mitolojik hikayelere göre; Antik Yunan'da Zeus'un dokuz kızı olan Musa'lardan (Yunanca "Mousa" Latince "Musa") gelmiştir. Başka bir hikayeye göre; Musa Peygamber'e Tanrı tarafından belirli ses ve ritim ile iletilen "Dinle Musa!" manasını taşıyan "Muse ke!" buyruğundan gelmektedir. Schelling'e göre tarihteki ilk sanat olan müzik, sestir. Ses ise maddi olmasına rağmen diğer maddelerden daha farklı olarak sadece zaman boyutuna sahiptir, uzamsal niteliği bulunmamaktadır. Biyolog ve doğa tarihçisi olan Charles Darwin, şarkıların hayvan ulumalarını taklit etmekle başladığı ileri sürerken; H.V. Bulow, ritmik seslerle başladığını söylemiştir. Pythagoras'ın müzik alanında yaptığı çalışmalarda estetik algıya uygun sesleri, teli tam sayılara tam olarak bölmüş, doğa ile sayı arasında uyumu ortaya koymuştur. Bu teoriye göre müzik ve gök cisimlerinin yörüngeleri arasında ilişki kurarak hesaplanabileceği inancı yer almaktadır. Bu nedenlerden ötürü müzik "kürelerin müziği" şeklinde yorumlanmıştır (Nacakçı, 2015).

Müzik, kültür ve insan ilk zamanlardan itibaren her zaman karşılıklı etkileşim içerisinde olmuşlardır. Bu etkileşim bir döngü şeklinde düşünüldüğünde, merkezinde insan yer almaktadır. Nacakçı, "insan-kültür-müzik-müzik kültürü" döngüsünü;

Dünya'nın varoluşunu sağlayan dört element olan “hava-su-ateş-toprak” elementlerine benzetmektir. İnsanın oluşturduğu “kültür” ve kültürün alt öğelerinden biri olan “müzik” kavramları sentezlenerek “müzik kültürünü” meydana getirmektedir. Müzik kültürü, insanlığın yaşam süresince maddi ve manevi değerler üzerine biçimlenip geliştirilerek kuşaktan kuşağa aktarılan toplumu etkileyen müzikal ürünlerdir. Bu kültürel aktarımda din, siyaset, toplum...vs. gibi olgular büyük etken rolündedir. Müzik kültürü, müziğe dair bilinmesi gerekenlerin yanı sıra toplumların kimliklerini oluşturan, gelenekler, alışkanlıklar, kıyafetler, yaşam tarzları hakkında da ışık tutmaktadır. Bazen bir melodi ve bir enstrüman bir ülkeyi simgelemektedir. Müzik kültürü, bölgeden bölgeye farklılıklar gösteren, kendi içerisinde farklı kültürleri barındıran geniş bir çerçevedir. Müzik kültürü, içerisinde çeşitli enstrümanları, dönemleri, tarzları, gelenekleri ve sesleri barındırmaktadır. Yapılan arkeolojik kazı çalışmalarına göre bulunan ilk enstrüman kemikten yapılmış düdüktür. Nacakcı'nın bahsettiği insan merkezli müzik kültürü değişimindeki somut örnek olan ilk düdük zaman içerisinde değişerek orkestralarda ve bandolarda yer alan üfleli enstrümanlara kadar gelmiştir. Müzik kültürü, Paleolitik Dönem'de konar-göçer tarzda yaşayan insanların törenlerinde, iş ve avlanma olaylarında ritmik beraberliği sağlamak, doğanın parçası olan yağmur, fırtına gibi olaylara tapınma amacıyla ve hastaların iyileştirilmesinde araç olarak kullanılmaktaydı. Neolitik Dönem'de insanların yerleşik hayata geçmesi ve toplumsal hiyerarşik düzenin oluşmasının etkisiyle müzik, tarlalarda iş gücünü artırmak, toplumsal sınıf farklılıklarını ifade etmek, işbirliği sağlamak, savaş temasını yansıtmak, animizm dininin koşullarına göre ayinlerde kullanılmak, kutlama ve zafer sonrasında eğlence amaçlı etkinliklerde kendini değişerek göstermiştir (Nacakcı, 2015).

Müzik kültürü, içerik olarak coğrafi bölgelere göre kimi zaman farklılıklar, kimi zaman da ortak özellikler göstermektedir; Çin müziği 4000 yıllık bir geçmiş ile saray ve tapınaklarda halkı eğitmek amacıyla kullanılmaktaydı. Çin müziğindeki ilk teorici Lyng Lun, müziği beş nota sistemi üzerinde düzenleyerek pentatonik diziyi oluşturdu. Bu dizinin nota adları sosyal sınıf isimleri olan “Kong, Çang, Kyo, Tchi, Yu”dan oluşmaktaydı. Çin müziği zengin çalgı gruplarına sahipti; metal çalgılardan olan çanlar, gonglar, taş çalgılar arasında yer alan Te K'den, ipek telli koto, pipa... vs. gibi çeşitli enstrümanları bulundurmaktadır. Japon müziği incelendiğinde ise Çin sanat kültüründen esinlendiği görülmektedir. Japon müziği pentatonik dizinin yanı

sıra 12 notalık dizilere de yer vermiştir. Japon müzik kültürü içerisinde yatay davul olan Kokko, çapraz flüt, su kabağından yapılan 17 borulu Sho... vs. gibi çalgılar bulunmaktadır. Yine Asya kıtasında yer almasına rağmen, farklı bir müzik kültürüne sahip Hint müziği ele alındığında; Raga adı verilen ses diziler ve Tala adı verilen ritimlerden oluştuğu görülmektedir. Bu müzik kültüründe Tanpura, Vina (en önemli), vurmali bir çalgı olan tabla... gibi çalgılar yer almaktadır (Selanik, 1996). Uygarlık tarihi incelendiğinde müzik kültüründe elzem bir role sahip olan arasında çalgılar, Çin, Mısır, Hint, Mezopotamya gibi uygarlıkların birbirleriyle etkileşimi sonucunda kültürel evrimin bir parçası olarak değişmiştir. Orta Çağ (M.Ö. 1. yy- 14.yy) döneminde Avrupa’da müzik dinin etkisi altında tek sesli olarak şekillenmekteydi, 6. yüzyılda ise Orta Doğu bölgesinde İslam dini yükselişe geçmekteydi. Orta Çağ birçok geleneksel enstrümanın 21. yüzyılın başlarındaki hallerini alması için bir başlangıç dönemi idi. 19. Yüzyılda gerçekleşen sanayi devrimi çalgıların standart şekillerini etkilemiştir. Coğrafi keşiflerden, siyasi olaylara birçok etkenin müzik kültürüne yansımaları aşıkardır (Karabulut, 2015). Müzik kültürü geniş bir pencere olarak içerisinde alt kültürleri barındırmaktadır. Örneğin Avrupa ve Amerika’da geliştiği düşünülen popüler müzik, içerisinde latin, pop, rock, metal, jazz, latin vs. gibi birbirinden farklı kültürleri kapsamaktadır. Bu tarzların ortaya çıkışında ve değişiminde teknolojinin sosyo-kültürel değişimlere yol açması görülmektedir (Canbay, 2015).

Müzik kültürü, yukarıdaki satırlarda da belirtildiği gibi çok geniş her an gelişmekte ve değişmekte olan bir olgudur. Bu çalışma kapsamında, eğitim için seçilen yaş aralığı dikkate alınmış ve on iki atölye çalışmasını olacak şekilde birtakım konular seçilmiştir. Seçilen konular, yaratıcı drama yönteminin önemi ve katkısı dikkate alınarak bu yöntem çerçevesinde yapılandırılmıştır. İlgili konular arasında; Paleolitik Dönem, Neolitik Dönem, Çin Müziği, Hint Müziği, Antik Yunan Müziği Orta Çağ’da Avrupa’da din-müzik ilişkisi, Halk Müziği ve Ars Nova akımı, Klasik Batı Müziği, Popüler Müzik, Film Müziği ve 21. yüzyılda müzik konularına yer verilmiştir.

İlgili Araştırmalar

Doç. Dr. Zeki Nacakcı ve Doç. Dr. Alaatin Canbay'ın editörlüğünü yapıp oldukları “Müzik Kültürü” kitabı 10 yazarın müzik kültürü alanındaki çalışmalarından oluşturulmuştur. Bu kitap çerçevesinde müzik kültürü insanlık tarihinin başlangıç serüveninden, orkestralara, film müziklerine kadar derinlemesine incelenmiştir. İlgili çalışma müzik kültürü bilgilerine ilişkin sözel bir kaynak olarak müzik eğitimcilerine ışık tutmaktadır (2015).

İlhan Mimaroglu'nun kaleme almış olduğu “Müzik Tarihi” adlı kitap, müziğin tarihsel süreç içerisinde eski uygarlıkların kültürlerinde kullanım amacından gelişimine, enstrümanlardan, farklı müzik kültürlerine (Çin müziği, Mısır Müziği, klasik müzik, jazz, blues... vs.) ve 20. yüzyıla kadar olan değişim sürecini kapsamaktadır. Kitap müzik tarihi ve sosyolojik gelişmeler açısından sözel bir kayna olarak müzik alanına ışık tutmaktadır (2012).

Edip Günay, Müzik Sosyolojisi adlı kitabında Sosyolojiden Müzik Kültürüne Bir

Bakış teması ile müziği kültürel anlamda analiz ederek incelemiştir. İlgili kitapta müzik, etnolojiden, müzikolojiye çeşitli alanların konusu olup toplumsal yapı içerisindeki yeri irdelenip kaleme alınmıştır (2006).

Toksoy (2014), Akademik Bakış Dergisi'nde yayınlanan “Çok Kültürlü Müzik Eğitimi” adlı çalışması ile müzik eğitimi araç kullanılarak çok kültürlülük kavramları üzerinde çalışmalar yapılabileceğine ilişkin verilere ele alarak incelemiştir. Yapılan bu çalışmaya göre; bu yeni düşünce ilk olarak Amerika Birleşik Devletleri'nde etkili olup, aynı süreç içerisinde ISME'nin de (International Society of Music Education / Uluslararası Müzik Eğitimi Cemiyeti) gündem konusu olmuştur. Bu çalışma kapsamında “Müzik Eğitimi”, “Kültür”, “Dünya Müzikleri” ve “Müzik Kültürü” gibi kavramları irdelenmiş ve çeşitli konferanslardan veriler toplanmıştır.

Biber Öz (2001), Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi'nde “İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitimi” adlı çalışmasıyla müzik eğitiminin toplumları oluşturan bireylerin yaşantısındaki yerini ve önemini irdlemiştir. Ayrıca müzik eğitimi aracılığı ile insanın kültürel bütünlüğüne destekleyici bir etken olduğu vurgulanmıştır.

Tuba Çay Sağlam ve Nami Eren Beştepe'ye (2018) ait olan, “Yaratıcı Drama Yöntemiyle Farklı Kültürleri Tanıma ve Bir Arada Yaşama Çalışmaları” adlı makale Yaratıcı Drama Dergisi'nde yayınlanmıştır. Bu çalışma ile çok kültürlülük ve

küreselleşmenin yaygınlaşmasının getirisi olarak kültürler arası iletişim becerileri, farklı kültürleri anlayabilme ve birlikte yaşayabilme gibi konular üzerinde çalışmalar yapılmıştır. Farklı kültürleri tanıyabilme ve birlikte yaşayabilme çalışmasında yaratıcı drama yöntemi bir araç olarak kullanılmış ve bir çalışma grubu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgularla çalışmanın alt amaç sorularına yönelik cevaplar aranmıştır.

BÖLÜM III

Yöntem

Yapılan çalışmanın bu bölümünde araştırmanın modeline, araştırmanın çalışma grubuna, verilerin toplanması ve çözümlenmesine ve ortaya çıkan bulguların raporlaştırılmasına ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Nitel araştırma yöntemi ile çalışma desteklenmiştir. Öncelikle, nitel düşünce Aristoteles (İ.Ö. 384-322) ile başlamış ve son 50 yılda çok ilgi kazanmıştır. Dewey, nitel düşüncenin, bütünü oluşturan parçalardan olmadığını, parçaların kendi aralarındaki ilişkileri ve etkileşim sonucunda meydana gelen bütün olarak değerlendirdiğini öne sürer. Nitel araştırma, nitel bir düşünceden yola çıkarak, araştırmanın nesnesi olarak insan/özne'yi ele alır. Her bir özne kendi tarihi ve içerisinde bulunduğu güncel şartlar ve sorunlar perspektifinde anlamlandırmaya çalışır. Nitel araştırmalar içerisinde bulunan etnografi ise nitel düşünceden ortaya çıkarak bir kültürü, kültürü oluşturan bileşenlerini ve aralarındaki ilişkiyi inceler (Kartarı, 2017). Kısaca özetlendiğinde nitel araştırma gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemlerinden yararlanılan araştırma türüdür (Karasar, 2004).

Bu çalışma kapsamında farklı dönemlere ve coğrafi bölgelere göre müzik kültürü incelendiği için araştırma yöntemi olarak etnografi kullanılmıştır. Ayrıca yaratıcı drama, müzik kültürü ve sanat eğitimi alan anlarında çeşitli kaynaklardan bilgiler toplanıp, yarı yapılandırılmış görüş formu ile müzik öğretmenlerinden ve alan uzmanlarından çalışmaya ilişkin görüşler alınarak araştırmaya ışık tutulduğu için nitel araştırma yönteminden yararlanılmıştır.

Çalışma Grubu

Yapılan araştırma kapsamında ortaöğretim kurumlarında altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu ve onuncu sınıflarla çalışan müzik öğretmenleri, yaratıcı drama ve müzik kültürü alan uzmanlarından görüş alarak veriler toplanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışma gerçekleştirilirken veri toplama araçlarından yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile katılımcılar cevapları açarak kendi yorumlarını ekleyebilir veya yapılandırabilirler. Böylece çalışma için daha kesin yanıtlar toplanmaktadır (Türnüklü, 2000). Bu çalışma için hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu, çalışmanın içeriği ve alt amaç soruları göz önünde bulundurularak araştırmacı tarafından hazırlanmış, alan uzmanlarından görüş alınarak geliştirilmiştir. Görev yapmakta olan müzik eğitimcilerinden çalışmaya ilişkin sorular sorulmuş ve yanıtlar aranmıştır. Form içeriği 3 sorudan oluşmaktadır. İlk iki soru toplam 29 adet alt soruyu içermektedir. Alt sorular katılıyorum/ katılmıyorum/ kararsızım şeklinde üçlü likert olarak hazırlanmıştır. Üçüncü soru ise katılımcıların çalışmanın gelişimine yönelik önerilerinin ne olduğuna ilişkin ucu açık yoruma dayalı bir sorudur. Yarı yapılandırılmış görüşme formu internet ortamında hazırlanmış e-posta gibi iletişim araçlarıyla öğretmenlere ulaştırılmış ve sonuçlar toplanmıştır.

Eğitim etkinliği paketi, çalışma kapsamında araştırmacı tarafından yaratıcı drama yöntemi ile desteklenmiş müzik kültürü eğitim etkinliği paketi geliştirilmiştir. Çalışma konuları sınırlılığında 13 adet farklı etkinlik oluşturulmuştur. Her bir etkinlik ısınma, doğaçlama/rol yapma ve değerlendirme kısımlarından meydana gelmiştir. Eğitim paketi, yaratıcı drama uzmanları tarafından incelenerek değerlendirilmiştir.

Etkinlik Paketi

Oturum 1

Etkinlik Adı: Müzik Kültürü Atölyesinde Tanışma

Etkinlik Amacı: Bu etkinlikte drama grubunun ve liderin birbirleriyle tanışması, kaynaşması ve müzik kültürü ve insanların etkileşimi aracılığı ile kültürel değişimin öğretilmesi amaçlanmaktadır.

Önerilen Süre: 60 dakika

Yaş Grubu: 11-15

Kullanılan Araç Gereçler: Müzik çalar bir elektronik cihaz, hoparlör, katılımcı sayısı kadar balon, keçeli kalem seti.

Kullanılan Yöntem, Teknik, Stratejiler: Beden perküsyonu, rol oynama, heykel oyunu, canlandırma

Kazanımlar:

- Enstrümanlarda müzik kültürünün değişimini anlayabilme.
- İletişim becerilerinin güçlenmesi
- Kendini ifade edebilme becerisi
- Farklı müzik kültürlerini keşfedebilme
- Beden perküsyonu ile ritmik beceriyi geliştirme

Etkinliğin Yapılışı:

Isınma (Başlangıç): Drama çemberi oluşturulur. Lider basit beden perküsyonu hareketleri gösterir (Alkış, adım, elleri dize vurma, avuç içlerini birbirine sürterek ses çıkarma, parmak şıklatma, avuç içlerini göğse vurma vs.). Lider, beden perküsyonu hareketleri yapar ardından grup tekrarlar. Daha sonra lider kendi adını söyleyerek, beden perküsyonu eşliğinde kendi ritmini ve melodisini yaratır. Lider yaptıktan sonra, herkes sıra ile kendi ritmini ve melodisini yaratarak adını söyler. Tanışma etkinliği gerçekleştirildikten sonra tüm katılımcılar birer adet balon alıp şişirirler. Şişirdikleri balonların üstüne isimlerini ve en sevdikleri şarkıyı/müziği yazarlar. Lider, hareketli bir müzik açar ve müzik eşliğinde tüm balonlar yere düşmemek üzere havada sektirilir. Balonlar birbirine karışır ve müzik durduğunda herkese farklı

bir balon denk gelir. Müziğin durduğu süre içerisinde katılımcılar balonları sahiplerine ulaştırmaya çalışırlar. Kendine ait balonu alan kişi, balonu getiren kişiye en sevdiği şarkıyı/müziği neden sevdiğini anlatır. Tüm balonlar ait oldukları kişilere ulaştıktan sonra müzik tekrar açılır ve bu oyun 3-4 kez tekrarlanır.

Doğaçlama/ Rol oynama (Etkinliğin Gelişimi): Lider, katılımcıları “kültür” ve “değişim” adlarıyla iki gruba ayırır. Her gruptan bir kişi enstrüman, gruptan geriye kalan kişiler ise luthieri canlandıracaktır. Luthierler (çalgı yapımcısı) sıra ile enstrümana şekil, ses, hikaye ve isim verirler. Birinci ve ikinci luthier şekil, üçüncü ve dördüncü luthier çıkaracağı ses, beşinci ve altıncı luthier ise enstrümana isim ve hikaye yaratırlar. (Eğer grup sayısı daha fazla olursa şekil, hikaye ve ses yaratıcıları sayı olarak artırılabilir.) Bu yaratma süreci boyunca luthierler birbirlerinin işlerini görmeyecekler, sunum sırasında diğer grup ile birlikte izleyeceklerdir. Her gruba bu etkinlik için 20 dakika verilir. 20 dakikanın sonunda gruplardan enstrüman olan kişiler canlandırmalarını gerçekleştirirler. Canlandırmada ilk olarak enstrümanın geldiği son aşama gerçekleştirilir. Daha sonra 1’den 6’ya kadar sıralı olan luthierler sıra ile çıkıp işlerini gösterirler. Enstrümanlar birinci luthierin yaptığından altıncı luthierin yaptığına kadar canlandırarak kültürel değişimi sergilemiş olur. Lider, “kültürün ve alt öğelerinden biri olan müziğin kuşaktan kuşağa aktarılırken değişikliğe uğradığından” bahseder. Gruplar etkinlikleri sıra ile gerçekleştirdikten sonra bir sonraki aşamaya geçilir.

Değerlendirme: Lider katılımcılardan büyük bir orkestrayı canlandırmasını ister. Bu orkestranın enstrümanları katılımcılar tarafından seçilecek/ kendileri tarafından yaratılacak ve çalarmış gibi yapılacaktır. Katılımcılar beden perküsyonu, ağızla birtakım sesler çıkartma (kısa heceler, anlamsız sesler olabilir) vs. gibi tekniklerden yararlanabilirler. Katılımcılardan hazır olanlar seslerini çıkarmaya başlarlar ve hazır olan katılımcılar da eklenerek orkestra çalmaya başlar. Orkestra bir süre çaldıktan sonra, lider sırayla bir enstrümana dokunur. Dokunulan enstrüman müzik yapmayı bırakarak ortaya gelir. O sırada orkestra ses olmadan küçük hareketlerle çalarmış gibi yapar. Ortaya gelen kişi etkinlikle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder (şarkı söyleme, rap yapma, sadece anlatma tekniklerinden yararlanılabilir) ve geri yerine döner. Tüm katılımcılar ortaya gelip etkinlikle ilgili görüşlerini dile getirdikten sonra etkinlik sonlandırılır.

Faydalı Linkler: <https://www.youtube.com/watch?v=oKr1gomuEW8>

Oturum 2

Etkinlik Adı: 21. Yüzyılda Müzik

Etkinlik Amacı: 21. yüzyılda müziğin yerini ve önemini anlamak, içerisinde yaşanan kültürle müzik ilişkisini kurabilmek.

Önerilen Süre: 60 dakika

Yaş Grubu: 11-15

Kullanılan Araç Gereçler:

21. yüzyılda müzik etkinliğinde ilgili müzikleri dinleyebilmek için; müzik çalar elektronik cihaz ve hoparlör.

Gazete tasarımı için; 4 adet karton ve 4 adet keçeli boya seti, top.

Kazanımlar:

-Yaratıcılık

-21. yüzyılda müziğin yerini ve kullanım amacını anlayabilme

-İletişim becerisi

-Kendini ifade edebilme

Kullanılan Yöntem, Teknik, Stratejiler: Rol oynama, grup çalışması, doğaçlama, gazete hazırlama, yaratıcı yazarlık.

Etkinliğin Yapılışı:

Isınma: İlk olarak etkinlikle ilgili müzik açılır. Katılımcılardan kendilerini müziğin melodisine ve ritmine bırakarak yürümleri istenir. Bu süreç içerisinde günümüz ve içerisinde yaşadığımız kültür müziği hakkında düşünmeleri istenilir. Bunu gerçekleştirirken zihinlerinde istedikleri bir müzik ortamını düşünmeleri ve kendilerini oradaymış gibi hayal etmeleri istenir. Daha sonra müzik durdurulur ve drama çemberi oluşturulur. Lider, topu katılımcılara verir ve birbirlerine atmasını ister. Topu yakalayan kişi içerisinde bulunduğu çağda müziğin kullanımı ile ilgili bir cümle kuracaktır. Sonra topu başkasına atacak ve topu yakalayan diğer kişi bu cümlenin devamını getirecektir. Aynı cümlelerin kurulmamasına dikkat edilmelidir. Tüm katılımcılar birer cümle söylediğinde etkinlik sonlandırılacaktır. Kurulan

cümler, müziğin güncel kullanımına ilişkin bir hikayeyi oluşturmalıdır. Böylece katılımcılar 21.yy’da müziğin kullanımı ve yeri hakkında bir hikaye yaratarak daha iyi pekiştirecektir.

Doğaçlama/ Rol oynama: Katılımcılar “Techno” ve “Rock” grup isimleriyle iki eşit gruba bölünür. Grupların kendi içlerinde 21. Yüzyılda üretilen müzik hakkında konu belirlemeleri istenir. Konu olarak konser, müzik piyasası, müzik grupları, düşün, doğum günü gibi çeşitli kutlamalar seçilebilir. Gruplar kendi aralarında verilen süre içerisinde konularını belirler ve canlandırma yapacakları durumun planını yaparlar (kendi aralarında rol dağılımı, canlandırılacak müzik etkinliği vs. gibi). Doğaçlama içerisinde rol oynama, şarkı söyleme, dans etme gibi teknikler kullanılabilir. Gruplar verilen süre sonunda sıra ile doğaçlamalarını gerçekleştirirler.

Değerlendirme: Son olarak bir önceki aşamada ayrılan gruplar karıştırılarak dört gruba ayrılır. Etkinlik boyunca 21. yüzyılda icra edilen müzik ve özellikleri düşünülerek gazete hazırlanması istenir. Gazete hazırlanırken arkada fon olarak 21. yüzyıla ait bir müzik kullanılabilir.

Faydalı Linkler:

<https://www.youtube.com/watch?v=vRLTWipCBWY>

<https://www.youtube.com/watch?v=6a3fryY8-Xc&list=RDDlh4Wwq2cmM&index=5>

Oturum 3

Etkinlik Adı: Paleolitik Dönemde Müzik

Etkinlik Amacı: Paleolitik Dönemde müziğin varoluşunu, kullanım amacını ve özelliklerini anlayabilmeyi hedeflemektedir.

Önerilen Süre: 60 dakika

Yaş Grubu: 11-15

Kullanılan Araç Gereçler: Laptop, hoparlör, 10 adet taş, 10 adet kısa ağaç dalı.

Kullanılan Yöntem, Teknik, Stratejiler: Zaman kapsülü, doğaçlama, rol oynama, beden perküsyonu, yaratıcı dans, ritüel tekniği, röportaj.

Kazanımlar:

- Yaratıcılık
- Paleolitik Dönemde yaşam tarzını deneyimleme ve öğrenme
- Bu dönemin müzik kültürünü öğrenme
- Empati becerisi (farklı dönemlerde yaşayan insanların yerine kendini koyabilme)

Etkinliğin Yapılışı:

Isınma: Katılımcılar, müzik eşliğinde bir tren oluştururlar. Bu tren zamanda yolculuk yapan uçma, ışınlanma özelliğine sahip bir kapsül gibidir. Trenin en önündeki kişi makinist olur ve yolculuğun gidişatına yön verir. Makinist, türbülansa girme, yükselme, alçalma, meteor yağmuru vs. gibi örneklerle katılımcılara komutlar verebilir. Yolculuğun sonunda Paleolitik Çağa sert bir iniş yapılır ve yolcular dört bir yana dağılarak gözlerini kapayarak sessizce yatırlar.

Doğaçlama/ Rol Oynama: Lider, paleolitik döneme ait ilgili müziği açar ve müziğin başlamasıyla yolcular uyanarak etraflarını keşfetmeye başlarlar. Bu keşif sürecine lider yön vermektedir. Yön verirken mağaralarda yaşayan insanlardan, bu insanların mağaralara birtakım resimler yaptığından, avcılıktan, avda hayvanları korkutmak için müziğin kullanımından, ateşin bulunmasından, taş ve tahtalardan aletler yapılmasından, yine bu materyalleri kullanarak ritim yapmalarından (tahta ve

taşlar bu aşamada kullanılır), iki-üç heceli kelimelerle iletişim kurulduğundan bahseder. Katılımcılar liderin anlattığı her şeyi kısa bir süre için canlandırırlar. Son olarak bu dönemde müziğin, bir şamanın ritüelleri yönetmesinde kullanıldığı anlatılır. Bu kısımda lider de etkinliğe dahil olarak ritüel çemberi oluşturulur. İlk olarak lider, şaman rolüyle müzik eşliğinde doğaçlama beden perküsyonu ve dans yaptırır. Hareketleri önce şaman yapar, sonra katılımcılar tekrarlar. Sıra ile şaman rolü değişerek, herkesin ritüeli yönetmesi ve yaratıcılıklarını açığa çıkartması beklenir. Ritüel sırasında yaratıcı dans ve beden perküsyonu tekniklerinden yararlanılır. Herkes şaman olduktan sonra etkinlik sonlandırılarak değerlendirme aşamasına geçilir.

Değerlendirme: Etkinlikle ilgili aşağıdaki sorular röportaj tarzında sorulur, cevaplarla ilgili sohbet edilir ve etkinlik sonlandırılır. Lider, grupta röportajı gerçekleştiren kişi rolünde yer alır.

- Paleolitik Dönem nasıldı?
- İnsanlar bu dönemde neler yaptı?
- Bu dönemde müzik nasıl ve hangi amaçla yapılırdı?
- Bu dönemde müziğinin özellikleri nelerdi?
- Ritüeller nasıl ve hangi amaçla gerçekleşirdi?
- Bu dönemde ilginç bulduğunuz bir şey var mıydı?

Paleolitik Dönemde Müzik

Bu dönemde insanlar konar-göçer tarzda mağaralarda yaşamışlar, avcılık ve toplayıcılıkla besin ihtiyaçlarını gidermişlerdir. Mağara duvarlarına resimler yaparak yaşadıkları olayları aktarmaya çalışmışlardır. Tahta, taş, kemik vs. gibi şeylerden aletler yapmaya çalışmışlar, müziği avlanmak için ve ritüellerinde kullanmışlardır. Bu ritüeller bir şaman tarafından yürütülmekteydi. Ritüellerin amacı kısaca şöyledir; anlam veremedikleri doğa olaylarından korunabilmek için tapınma törenleri, büyü törenleri, iş ve avlanmada ritmik birliktelik, avcılıkta yaşanan olay ve kahramanlıklar, cenaze törenleri. Ayrıca bu dönemde derilerden vurmaları, kemikten düdüklükler, kamışlar, boynuzlardan ve içi boş dallardan müzik aletleri yapılmıştır (Müzik Kültürü, 2. Baskı, 2015, PEGEM Akademi).

Faydalı Linkler: <https://www.youtube.com/watch?v=I6U2eiaqVRQ>

Oturum 4

Etkinlik Adı: Neolitik Dönemde Müzik

Etkinlik Amacı: Neolitik Dönemde yapılan müzik ve özelliklerini öğrenmeyi amaçlar.

Önerilen Süre: 60 dakika

Yaş Grubu: 11-15

Kullanılan Araç Gereçler: Müzik çalar bir elektronik cihaz, hoparlör, 3 kalem, 6 kağıt, 3 adet karton, 3 adet boya seti.

Kullanılan Yöntem, Teknik, Stratejiler: Yaratıcı yazarlık, yaratıcı dans, doğaçlama, pandomim, beden perküsyonu, slogan hazırlama.

Kazanımlar:

- İşbirliği
- Yaratıcılık
- Empati
- Neolitik Dönemin müzik kültürü özellikleri

Etkinliğin Yapılışı:

Isınma: Lider, katılımcıları iki ayrı gruba ayırır (sayı fazla ise 3 grup olabilir). Lider, iki kağıda da Neolitik Dönem özelliklerini ve bu dönemde müziğin kullanım amaçlarını yazar. Diğer iki kağıda ise; bir hikaye girişi yazılır ve yarım bırakılır. İki gruba yarım kalan hikaye ve dönem özelliklerinin yazılı olduğu kağıt verilerek, kendi hikayelerini tamamlamaları istenir. Yazılacak olan hikayelerde o dönemde olan hayali bir köy, köyün günlük yaşantısı, köyün özellikleri ve müziği ele alınmalıdır. Lider gruplara belirli bir süre verir, ilgili müzik hikaye yazımı sırasında fon olarak kullanılır ve bu sürenin sonunda hikayeler tamamlanır.

Not: “Bir varmış, bir yokmuş. Çok uzun yıllar önce Neolitik Dönemde gözlerden uzak 21.yüzyıldan ırak bir köy varmış. Bu köy...” hikaye girişi şu şekilde başlayabilir.

Doğaçlama/ Rol oynama: Katılımcılar, ısınma aşamasında yazılan hikayeleri kendi gruplarıyla canlandıracaklardır. Canlandırma yaparken pandomim, beden perküsyonu, yaratıcı dans gibi tekniklerden yararlanabilirler. Bu tekniklerden yararlanırken sessiz şekilde yapılacaktır. Canlandırma sırasında arkada ilgili bir fon müziği olacaktır (başlangıçtaki müzikle aynı). Kullanılan müzik sayesinde, hareketlerin müziğin ritmine göre olacağı ve o dönemin daha iyi hissedileceği düşünülmektedir. Gruplara hazırlık yapmaları için belirli bir süre (10-15 dk) verilir ve doğaçlama başlatılır. Doğaçlama süresi her grup için 5 dakikayı geçmemelidir. Her grup kendi hikayesini ilgili tekniklerden yararlanarak doğaçladıktan sonra etkinlik sonlandırılır.

Değerlendirme: Lider, katılımcıları 3 gruba ayırır ve birer tane karton ile boya seti verir. Katılımcılar canlandırma kısmıyla ilgili slogan tasarımı yapacaklardır. Gruplara belirli süre verilir ve süre sonunda sloganlar paylaşılır. Paylaşılan sloganlar ve dönem üzerine sohbet edilerek etkinlik sonlandırılır.

Neolitik Dönem Müziği

Bu dönemde yaşayan insanlar yerleşik hayata geçerek köy gibi toplu yaşam alanlarını oluşturmaya başlamışlardır. Bu dönemde tarım ve hayvancılıkla uğraşılmaya başlanmış, avlanma da devam etmiştir. Müzik; savaşlarda motivasyon, tarımda iş gücünü artırmak, kutlamalarda eğlence, dini törenlerde tapınmak, hastaları iyileştirmek vs. gibi amaçlarla kullanılmıştır (Müzik Kültürü, 2015, Pegem Akademi)

Faydalı Linkler: <https://www.youtube.com/watch?v=pgBg93eQWEA>

Oturum 5

Etkinlik Adı: Çin Müziği

Etkinlik Amacı: Asya kıtasında yer alan Çin'in müzik kültürünü tanımayı amaçlamaktadır.

Önerilen Süre: 60 dakika

Yaş Grubu: 11-15

Kullanılan Araç Gereçler: Müzik için elektronik cihaz, hoparlör, Çin müzik kültürüne ait resimler (çalgıların altında isimleri yazılı olacak), 4 adet kalem, 4 adet kağıt.

Kullanılan Yöntem, Teknik, Stratejiler: Doğaçlama, Rol oynama, yaratıcı yazarlık, rol kartları, kapsül.

Kazanımlar:

- Çin Müzik kültürünü öğrenme
- İletişim
- Yaratıcılık
- Kültürel farklılıkları anlama
- Eleştirel düşünebilme
- Kendini ifade etme

Etkinliğin Yapılışı:

Isınma: Lider, rol kartlarını katılımcılara dağıtarak rollerin belirlenmesini sağlar. Bu rol kartlarında pilot, hostes/host, tur rehberi, turistler vs. gibi roller vardır. Roller belirlendikten sonra katılımcılardan Çin'e gitmekte olan bir turizm şirketine ait uçaktaki yolcuğu canlandırmaları istenir. Pilot uçuş sırasında çeşitli komutlar vererek yolcuğu şekillendirir (kemerlerinizi bağlayınız, kalkışa geçiyoruz, yükseliyoruz, kemerlerinizi çözünüz, türbülansa giriyoruz, inişe geçiyoruz, sağa dönüş, sol dönüş vs. gibi). Hostes/ Host ara sıra yolcularla ilgilenir. Rol kartlarının yanı sıra katılımcılardan karakteristik özellikler beklenmektedir (huysuz, hareketli, sinirli, sakın vs.). Bu özellikler kişilerin kendi isteklerine göre rollerine yansiyacaktır.

Katılımcılar yolculuk ve gezi sırasında bu özellikleri canlandıracaklardır. Pilotun uçağı Çin'e indirmesiyle etkinliğin bir sonraki aşamasına geçilecektir.

Doğaçlama/ Rol oynama: Katılımcılar, ısınma aşamasındaki aynı roller ve karakteristik özellikleriyle bu aşamaya devam etmektedirler. Çin'de müzik ve kültür temalı bir müze gezisine giderler. Arka fonda pentatonik diziden oluşan bir müzik çalar. Çin müzik kültürüne ait müziklerle ilgili resimler zemine koyulur. Müzik eşliğinde resimler incelenir. Lider, bu aşamada müze görevlisi rolünde Çin müzik kültürüne ait bilgiler verir. Katılımcılardan doğaçlamaya belirli karakteristik özellikleri ve rolleriyle katılması beklenir. Lider daha sonra müziğe müdahale edecektir. Lider müziği durdurduğunda katılımcılar, kendilerine en yakın resmi seçerek resimdeki enstrümanın taklidini yapacaklar ve donup kalacaklardır. Taklit süresi çok kısa olmalıdır. Müzik tekrar açıldığında katılımcılar müzeyi gezecekler, durduğunda farklı bir resmi seçerek taklidini yapıp donacaklardır. Lider heykellerin donma esnasında katılımcılara dokunacaktır. Dokunulan kişi taklidini yaptığı enstrümanı içinden geldiği gibi bir role girecek ve çalarmış gibi yaparak seslendirecektir. Örneğin; sokak sanatçısı vs. gibi benzer roller olabilir. Her seferinde farklı bir rol olmasına dikkat edilmelidir. Bu etkinlik tüm katılımcılar en az dörtten fazla farklı resmin taklidini yapana kadar sürdürülecek ve sonra değerlendirme aşamasına geçilecektir.

Değerlendirme: Lider, katılımcıları 4 gruba ayırır. Gruplara birer kalem ve kağıt verilir. İlgili etkinlikle ilgili kısa bir gezi yazısı yazarak öğrendiklerini aktarmalarını ister. Verilen belirli bir süre dolduktan sonra gruplar gezi yazılarını birbirleriyle paylaşarak sohbet ederler ve etkinlik sonlandırılır.

Çin Müziği Çin müziği, Mısır müziğini etkilemişti. Mısır müziği de Ortadoğu'nun ve Akdeniz çevresi ülkelerinin müziğini etkilemiştir. Batı'daki sanat müziğiye bu ülkelerin müziğiyle beslenmiştir. Kısaca Çin müziği, müzik evriminin ilk öğelerini taşımaktadır. Çin'de tapınak törenlerinde ve saraylarda müziğe yer verilmektedir. Ayrıca saraylarda eğitim amacıyla da müziğin kullanıldığı bilinmektedir. Çin müziğinde pentatonik (beş ses) diziler kullanılmaktadır. Ayrıca Çin tiyatrosunda da müziğin önemli bir yeri vardır. Çin müziği Japon müziğini de etkilemiştir. Çin müziğindeki enstrümanlar arasında; ipek telli çalgılar (Kin,seh); Bambu kamışından yapılan üflemeliler, madenden ya da taştan yapılmış çanlar; deriden yapılan davullar, tahtadan yapılan vurmali çalgılar (İlhan Mimaroğlu, Müzik Tarihi, 2012).

Faydalı Linkler: <https://www.youtube.com/watch?v=1E2hUWbGHtw>

Oturum 6

Etkinlik Adı: Hint Müziği

Etkinlik Amacı: Hint müziğini ve kültürünü öğrenmeyi amaçlamaktadır.

Önerilen Süre: 60 dakika

Yaş Grubu: 11-15

Kullanılan Araç Gereçler: Laptop, hoparlör, Fotoğraf Karesi

Kullanılan Yöntem, Teknik, Stratejiler: Doğaçlama, yaratıcı dans, beden perküsyonu, rol oynama, fotoğraf karesi, bilinç koridoru.

Etkinliğin Yapılışı:

Isınma: Seçilen müzik eşliğinde drama çemberi oluşturur. Lider de bu çembere katılarak etkinliği başlatır ve Müziğin ritmine göre basit Hint kültürüne ait basit dans hareketlerini gösterir. (Dans hareketleri: elleri bilekten oynatarak sıra ile yanlara götürme, omuzları sallama, omuz hareketlerine ileri geri yönleri eklenebilir, basit adımlar). Hareketleri önce lider yapar, ardından diğer katılımcılar tekrar eder. Bu etkinlik sırasında katılımcıların kulakları Hint kültürünün müziğine ve ritmine alışmaya başlar. Daha sonra lider, katılımcılardan sıra ile gruba gösterilen dans hareketlerini kendi yorumlarını katarak farklı versiyonlarını yapmalarını ve gruba da yaptırmalarını ister. Bu hareketler yaptırılırken yaratıcı dans ve beden perküsyonu teknikleri kullanılabilir. Sıra ile tüm katılımcılar grubu yönettikten sonra etkinlikte bir sonraki aşamaya geçilir.

Doğaçlama/ Rol oynama: Lider, Hint Müziğini ve özelliklerini kısaca anlatır. Katılımcıları iki gruba böler ve Hint törenlerinden bir fotoğrafın birer kopyası gruplara verir. (Katılımcı sayısına göre grup sayısı üçe çıkartılabilir.) Katılımcılardan grup olarak seçilen müzik eşliğinde geleneksel bir töreni veya bir düğünü sözsüz olarak (ısınma aşamasında öğretilen dans figürlerini de katarak) doğaçlamaları beklenir. Doğaçlamanın son görüntüsü seçilen fotoğrafın fotoğraf karesini oluşturacaktır. Gruplara çalışmaları için belirli bir süre verilir. Sürenin sonunda gruplar sıra ile doğaçlamalarını gerçekleştirir ve etkinliğin değerlendirme kısmına geçilir.

Değerlendirme: Katılımcılar bir koridor gibi karşılıklı aralıklı bir şekilde dururlar. Katılımcılardan biri gelin rolünde olacaktır. Bir düğün düzenlenmektedir ve bu düğünde Hint müziği yer alsın mı/almasın mı kararı verilememiştir (Bu düğün Hint düğünü değildir, tamamen farklı bir düğündür, çeşitlilik amacıyla Hint Müziği bir seçenek olarak sunulmuştur; fakat karar verilmemiştir). Bu koridorun sağ tarafındaki kişiler düğünde Hint müziğinin olması gerektiğini, sol taraftakiler ise olmaması gerektiğini savunacaklardır. Gelin koridordan geçerken sırayla kimin önünde durursa o kişi savunduğu görüşle ilgili cümleler söyleyecektir. Sağdaki kişi gelini Hint müziğinin yer almasına konusunda, soldaki yer almaması konusunda ikna edici cümleler söyleyecektir. Dikkat edilmesi gereken aynı cümlelerin tekrarlanmamasıdır. Tüm katılımcılar görüşlerini dile getirdikten sonra etkinlik sonlandırılır.

Hint Müziği

Hint müziği, Çin müziğinden hemen sonra gelen en eski müziklerden biridir. Müslümanlığın etkisiyle Arap ve Fars öğeleri Hint müziğine karışmış; fakat kendine özgü nitelikleri yok olmamıştır. Hint müziğinde doğaçtan çalma önemlidir. Ses dizilerine raga, ritim ölçülerine de tala denmektedir. Bazı Hint çalgıları şunlardır; dört telli perdesiz ut diye tanıtabileceğimiz tambura, perdeli telli çalgılar sitar ve vina, tabla adında bir tür davul. Şarkı söylerken ses kaydırma tekniğinden yararlanır. Diğer kültürlerde olduğu gibi Hint kültüründe de müzik çeşitli törenlerde ve kutlamalarda önemli bir yere sahiptir (İlhan Mimaroglu, Müzik Tarihi, 2012).

Faydalı Linkler:

<https://www.youtube.com/watch?v=3whOtRlj3Pw&list=LL25Io4wFRNTrb1ikGXp3lww&index=124>

<https://www.youtube.com/watch?v=yJ1uLVgv3Vg&list=LL25Io4wFRNTrb1ikGXp3lww&index=125>

https://www.youtube.com/watch?v=zt8_RHq3drQ&list=LL25Io4wFRNTrb1ikGXp3lww&index=127

(Linklerdeki dans hareketlerinden ve müziğinden yararlanılabilir)

Oturum 7

Etkinlik Adı: Antik Yunan Müziği

Etkinlik Amacı: Eski Grek kültüründe müziğin yerini ve önemini öğrenmek.

Önerilen Süre: 60 dakika

Yaş Grubu: 11-15

Kullanılan Araç Gereçler: Müzik çalar elektronik cihaz, hoparlör, fotoğraflar, 3 adet karton, 3 adet keçeli boya seti

Kazanımlar:

- Antik Yunan Müziğini öğrenme
- Kültürel farklılıkları deneyimleme
- Empati
- İletişim becerisi
- Yaratıcılık
- Kendini ifade edebilme

Kullanılan Yöntem, Teknik, Stratejiler: Dedikodu halkası, canlı fotoğraf karesi, resim yapmak

Etkinliğin Yapılışı:

Isınma: Liderin de katılımıyla drama çemberi oluşturulur. Lider, sağındaki kişinin kulağına Antik Yunan müziği hakkında bir cümle söyler. Liderin yanındaki kişi, duyduğunu kendi sağındaki kişinin kulağına fısıldar, dedikodu böyle şekilde yayılır. Sonuncu kişi ne duyduğunu söyler, bilgi doğruysa doğruluğu onaylanır; yanlışsa doğrusu söylenir. Bu şekilde lider diğer bilgilerin de kulaktan kulağa yayılmasını sağlar. Tüm bilgiler verildikten ve doğruluğu onaylanır, bir sonraki aşamaya geçilir.

Doğaçlama/ Rol Oynama: Lider katılımcıları 3 eşit gruba böler. Antik Yunan müziği ile ilgili fotoğraflar, gruplara dağıtılır. Antik Yunanla ilgili müzik açılır. Gruplardan fotoğraflarla ilgili birer hikaye kurgulamaları istenir, bu fotoğraf hikayenin son karesi olacaktır. Gruplar, kurguladıkları hikayeleri canlandıracaklar ve hikayelerden birer vurucu nokta seçeceklerdir. Canlandırma gerçekleştirildikten sonra seçilen vurucu nokta bir fotoğraf karesine dönüştürülecektir. Kurgulanan fotoğraf karesi ile dağıtılan fotoğraflar arasında bağlantı kurulacak. Antik Yunan Müziği eşliğinde iki fotoğraf arasında hareketler yavaş bir şekilde sözsüz olarak bağlanacaktır. Bu etkinlikte dikkat edilmesi gereken sıra önce hikaye kurgulanacak ve canlandırma yapılacak, daha sonra bu doğaçlamadan bir vurucu nokta seçilerek fotoğraf karesi halinde verilen diğer fotoğraf karesine bağlanacaktır. Etkinlik gerçekleştirilir ve bir sonraki aşamaya geçilir.

Değerlendirme: Katılımcılar 3 gruba ayrılır. Her gruba birer karton verilir ve keçeli boyalar dağıtılır. Katılımcılardan etkinlik boyunca Grek müziği hakkında öğrenilen bilgilerden yola çıkarak afiş olarak tasarımları istenir. Afişin konusu “21. yüzyıl’da gerçekleşecek olan bir Antik Yunan Müzik konser” olacaktır. Fon olarak ilgili müzik açılır ve belirli bir süre boyunca etkinlik gerçekleştirilir. Afişler tamamlandıktan sonra katılımcılar birbirleriyle afişlerini paylaşırlar ve afişler üzerinden sohbet edilir. Etkinlik böylece sonlanır.

Antik Yunan Müziği

Müzik kelime kökeni olarak, Antik Yunan’da Zeus’un kızları sayılan dokuz ilham perisi olan “Muse”lar gelmektedir. Antik Yunan müziğinde çoğu çalgı basit hatta ilkeldi. En çok bilinen çalgı lir günümüzde Yunan mitolojisiyle özdeşleşen bir figüre dönmüştür. Diğer çalgılar arasında Kithara, panflüt, su orgu ve Aulos (üflelemeli) çalgılar bulunmaktadır. Antik Yunan müziği Orta Çağ Avrupası’nı da etkilemiştir (Müzik Kültürü, 2015, PEGEM Akademi).

Faydalı Linkler: <https://www.youtube.com/watch?v=IPHHZg5HifQ>

Oturum 8

Etkinlik Adı: Orta Çağ'da Avrupa'da Din ve Müzik ilişkisi

Etkinlik Amacı: Avrupa'da kilisenin müzik üzerindeki etkisini öğrenmeyi amaçlamaktadır.

Önerilen Süre: 60 dakika

Yaş Grubu: 11-15

Kullanılan Araç Gereçler: Müzik çalar elektronik cihaz, hoparlör.

Kullanılan Yöntem, Teknik, Stratejiler: Zaman kapsülü, form tiyatrosu, yaratıcı dans, akışkan heykel

Kazanımlar:

- Empati
- Kendini ifade etme
- Orta Çağ'da Avrupa'da Din ve Müzik ilişkisini anlama
- Orta Çağ'da Avrupa'daki müzik kültürünün nasıl olduğu
- Farklı çağ ve kültürleri deneyimleme
- Yaratıcılık
- Eleştirel düşünebilme

Etkinliğin Yapılışı:

Isınma: Liderin de katılımıyla drama çemberi oluşturulur. Drama çemberi bir zaman kapsülünü temsil etmektedir. Lider çembere yön vererek zamanda yolculuk yapmalarını ve Orta Çağa gitmelerini sağlar. Liderin komutları el ele tutuşarak sağa dön, sola dön, eğil, açıl, kapan, türbülansa girdik vs. gibi hareketlerdir. Zaman kapsülünü sıra ile bütün katılımcılar kullanır ve gruba istedikleri yolculuk komutlarını verirler. Orta Çağ'a varıldığında, arka fonda Gregor Melodileri açılır. Yolculardan müzik eşliğinde yürüyerek kendilerini bu çağda gibi hissetmeleri istenir. Düşünürken dönemin kıyafetlerini, kültürünü, müzikte duydukları enstrümanları hayal etmeleri istenir. Daha sonra lider bir hikaye gibi bu dönemde din ve müzik ilişkisini anlatır. Daha sonra etkinliğin bir sonraki aşamasına geçilir.

Doğaçlama/ Rol Oynama: Lider, tüm katılımcıları ikişerli olarak eşleştirir. Kişilerden biri din, diğeri ise müzik olacaktır. Lider parmağını şıklattığında doğaçlama başlayacak ve din baskıcı bir şekilde müzik üzerinde emirler verecektir. Lider, alkış yaptığında ise; müzik dine baş kaldıracaktır. Lider tekrar elini şıklattığında din kontrolü ele alacaktır. Bu etkinlik bir süre sürdürülür. Daha sonra gönüllü olan birkaç gruptan diğerkatılımcılara canlandırma yapması istenir. Bu aşamada kullanılan teknik form tiyatro tekniğidir. Etkinlik gerçekleştirildikten sonra bir sonraki aşamaya geçilir.

Değerlendirme: Lider katılımcıları 4 gruba böler ve aşağıdaki yönergeleri gruplara dağıtır. Lider, akışkan heykel tekniğinden bahseder. Katılımcılar, ellerindeki yönergelere göre birer cümle ve hareket düşünürler. Örneğin birinci yönergeyi alan katılımcılardan bir kişi “din müzik üzerinde baskı kurmaktaydı” der ve buna uygun bir hareket yaparak donar. Diğerkbir kişi, donan kişinin yanına gelerek “müzik tüm baskılara rağmen dine baş kaldırdı” der ve hareketini yapar yanında donar. Gruplardaki katılımcılar düşüncelerini birer cümle ile aktararak birbirlerine eklenen heykeller şeklinde durular. Tüm gruplar sıra ellerindeki yönergelere ilişkin heykellerini gerçekleştirdikten sonra etkinlik sonlanır.

Yönergeler:

- Orta Çağda din ve müzik ilişkisi nasıldı?
- Müziğin özellikleri nelerdi?
- Günümüz müziği ile o dönemdeki müziğin farkı neydi?
- Etkinlikte hoşunuza giden/gitmeyen neler vardı?

Orta Çağ'da Avrupa'da Din ve Müzik

10. yüzyılın başları Avrupa'da “karanlık çağ” olarak da adlandırılmaktaydı. Bu dönemde müzik kilisenin baskısı altındaydı. Din dışında müzik yapmak yasaktı. Halk müziği dini törenlerde yer alamaz, çalgıların kilise müziğinde kullanımı yasaktı, tek sesli korolar ön plandaydı. Kadınların şarkı söylemesi kesinlikle yasaktı. Kilise, Papa Gregor'un tüm Hristiyan dini törenlerini bir çatı altında toplamak istemesinden dolayı birtakım hareketlilikler oldu. Günümüzdeki gibi olmasa da notalama çalışmalarına başlandı (İlhan Mimaroglu, Müzik Tarihi, 2012).

Faydalı Linkler: <https://www.youtube.com/watch?v=krWODCyGz1Q>

Oturum 9

Etkinlik Adı: Avrupa’da Halk Müziği ve Yeni Sanat (Ars Nova)

Etkinlik Amacı: Müziğin dinin baskısından kurtularak özgürlüğünü nasıl kazandığını öğretmeyi amaçlar.

Önerilen Süre: 60 dakika

Yaş Grubu: 11-15

Kullanılan Araç Gereçler: Müzik çalar elektronik cihaz, Hoparlör, 2 adet kağıt, 2 adet kalem

Kullanılan Yöntem, Teknik, Stratejiler: Yaratıcı yazarlık, beden perküsyonu, grup çalışması, Pantomim

Kazanımlar:

- Avrupa’da Müzikteki Ars Nova hareketinin öğrenilmesi
- Farklı kültür ve tarihsel süreç deneyimi
- Empati
- İletişim
- Kendini İfade edebilme

Etkinliğin Yapılışı:

Isınma: Liderin katılımıyla drama çemberi oluşturulur. Birince linkteki şarkı açılarak ilk başta, şarkının temposuna göre daire halinde parçaya ısınma amacıyla yürüme egzersizi yapılır. Bu egzersiz sırasında katılımcılara Ars Nova ve gezgin müzisyenler hakkında bilgi verilir. Parça daha sonra tekrar başlatılır, lider beden perküsyonu ile şarkının ritmine ve temposuna göre alkış, elleri dize vurma, parmak şıklatma, ayakları yere vurma vs. gibi hareketleri gösterir. Önce lider yapar, daha sonra katılımcılar tekrarlar. Parça daha sonra tekrar en baştan başlatılır, lider katılımcılardan kendilerini birer gezgin müzisyen olarak düşünmelerini ve içlerinden geldiği gibi parçaya ritim tutmalarını ister. Ritim tutarken, ilk başta gösterilen

parmak şıklatma, dize vurma, alkış vs. gibi hareketler kullanılabilir. Daha sonra etkinliğin bir sonraki aşamasına geçilir.

Doğaçlama/ Rol Oynama: Lider kısaca halk müziğinden, müziğin din baskısından kurtulmasından, yeni sanat anlayışından ve gezgin müzisyenlerden bahseder. Katılımcıları üç gruba böler, birer kalem ve kağıt verir. Gruplardan gezgin bir müzisyen hakkında kısa bir hikaye yazmasını ister. Belirli bir süre verilir ve sürenin sonunda hikayeler pandomim tekniğiyle sessiz bir şekilde canlandırılacaktır. Gruplar sıra ile canlandırmalarını yaparlar ve bir sonraki değerlendirme aşamasına geçilir.

Değerlendirme: Bu aşamada doğaçlama kısmında grupların pandomim şeklinde anlattıkları hikayelere, diğer gruplardan gönüllü kişiler seslendirme yapacaktır. A grubu pandomimi baştan canlandırırken, B grubundan gönüllü kişiler kendi yorumunu katarak seslendirme yapacaktır. Daha sonra A grubu canlandırma yaparken, B grubundan gönüllü kişiler seslendirme yapacaktır. Daha sonra gruplar aslında anlatmaya çalıştıkları hikayeleri anlatarak tartışacaklar ve etkinlik sonlandırılacak.

Halk Müziği ve Yeni Sanat (Ars Nova)

Avrupa’da müziğin kilise dışında canlanmasını sağlayan birtakım faaliyetler olmuştur. Bunlar; haçlı seferleri, kahramanlık edebiyatının yayılması, Arap illerinden melodilerin ve çalgıların Avrupa’ya gelmesi, gezgin şarkıcıların gezerek halk müziğini yaymasıdır. Halk müziği, halktan insanların kendi gelenek görenekleri, savaş, kahramanlık vs. gibi temaların işlediği müzik türüdür. Özellikle gezgin müzisyenler (Troubadour) Yeni Sanat anlayışının ortaya çıkmasına neden olmuşturlar. Yeni sanat anlayışıyla müzik özgürleşmiş, farklı çalgılar, ritimler ve melodiler kullanılmaya başlamış, çok seslilik giderek gelişmiştir. Böylece müzik evrimini sürdürmeye devam etmiştir (İlhan Mimaroglu, Müzik Tarihi,2012).

Faydalı Linkler: <https://www.youtube.com/watch?v=zNNm-wnfZ-U>

https://www.youtube.com/watch?v=GJtLj3nrm_Q

Oturum 10

Etkinlik Adı: Avrupa’da Klasik Batı Müziği

Etkinlik Amacı: Klasik Batı Müziğini ve dönemlerini öğrenmeyi amaçlamaktadır.

Önerilen Süre: 60 dakika

Yaş Grubu: 11-15

Kullanılan Araç Gereçler: Laptop, Hoparlör, geri dönüşüm malzemeleri (kağıt, gazete, dergi parçaları.), 3 adet karton, 3 adet yapıştırıcı, 3 adet makas.

Kullanılan Yöntem, Teknik, Stratejiler: Heykel, dikkat çalışması, rol yapma, gazete/ dergi tasarımı.

Kazanımlar:

-Klasik Batı Müziğini (Rönesans Dönemi, Barok Dönem, Klasik Dönem, Romantik Dönem, Modern Dönem) içerisindeki dönemlerle öğrenme

-Rönesans ve Reform hareketlerini öğrenme

-Yaratıcılık

-İşbirliği

-Sosyal becerilerin gelişimi

Etkinliğin Yapılışı:

Isınma: Drama çemberi oluşturulur. Tek bir ayak sesi duyulacak şekilde tempolu yürünmeye başlanır. Lider, birtakım kelimeler ve bu kelimelere ilişkin yapılması gereken hareketleri söyleyecektir. Katılımcılar, liderin komutlarıyla kelimelere ilişkin eylemleri gerçekleştirecektir. Lider, kelimeleri ve hareketleri adım adım söylemelidir. Bir anda tüm kelimeler ve eylemler söylenirse karışıklık olabilir. Birinci kelime Rönesans, hareketi bir kere alkış yapmaktır. Katılımcılar yürürken Rönesans kelimesini duyduklarında bir kere alkış yaparlar. İkinci kelime Barok, hareketi yere çömelip kalkmaktır. Üçüncü kelime klasik, hareketi ters yöne dönüp yürümeye devam etmektir. Dördüncü kelime romantik, hareketi elleri iki kere sıklatmak. Beşinci kelime modern, hareketi zıplamaktır. Liderin komutlarıyla,

katılımcılar ilgili hareketleri yaparlar. Etkinlikle bir süre boyunca gerçekleştirilir, kelimeler pekiştirilir ve sonlandırılır.

Doğaçlama/ Rol Oynama: Bu aşamada Lider kısaca Klasik Batı Müziği dönemlerinden bahsederek, detaya girmeden anlatır. Reform ve Rönesans eylemlerinin bu dönemlerin oluşmasında ve müziğin evrimini dolaylı yoldan etkilediğinden bahseder. Rönesans kelimesinin ne olduğunu anlatır. Katılımcıları ikişerli olarak eşleştirir ve A-B olarak adlandırır. A isimli kişiler alçı, B isimli kişiler ise heykeltraş olacaktır. Heykellerin konusu Rönesans olacaktır. Lider fon olarak sırayla dönemlerle ilişkili müzikleri açar ve etkinlik başlatılır. Verilen belirli süre sonunda heykeltraşlar çalışmanın yapıldığı alanı gezerek diğer heykelleri inceler. Müze gezisi bittikten sonra, A kişileri heykeltraş, B kişileri de alçı olur. Etkinlik tekrar başlatılarak, aynı rutinde gider. A kişileri de heykeller bittikten sonra sergiyi gezerler. Lider, “Rönesans-Barok-Klasik-Romantik-Modern” olmak üzere 5 farklı bölge belirler. Bu bölgelerde birer heykeltraş ve ikişer tane heykel yer alır. (Sayının fazlalığına göre heykel sayısı artırılabilir.) Bu dönemlerin müzikteki özellikleri birer kağıt üzerinde gruplara verilir ve ayrıca tüm katılımcılarla bu bilgiler paylaşılır. Heykeltraşlar, heykellerini bu dönemin özelliklerine göre şekillendirecek. Lider, arka fonda dönemlere ait müzikleri açacaktır. Etkinliğin ilerleyen sıralarında heykeller liderin parmak şıklatmasıyla kaçarak karışık olarak diğer dönem köşelerine gidecekler. Lider, alkış yaptığında ise heykeltraşlar birer sola kayarak başka bir döneme ait heykel yapacaklardır. Etkinlik tüm katılımcılar, tüm dönemleri denedikten sonra sonlandırılacaktır.

Değerlendirme: Lider, katılımcıları 3 eşit gruba ayırır. Her gruba birer karton, yapıştırıcı ve makas verir. Geri dönüşüm malzemeleri ortaya 3 grubun rahat ulaşabileceği bir yere bırakılır. Yine arkada ilgili dönemlerin müzikleri çalar. Lider gruplardan Klasik Batı Müziğini, Reform ve Rönesans hareketlerini kolaja yansıtmasını ister. Etkinlik başlatılır, verilen süre sonunda kolajlar sergiye açılır ve etkinlik sonlandırılır.

Avrupa’da Klasik Batı Müziği

Avrupa’yı etkisi altına alan Reform (16.yy) ve Rönesans (15.yy -16. Yy) hareketleri müziğin evrimini de etkilemiştir. Reform, Katolik kilisesine karşı olan ayaklanma hareketleridir. Rönesans ise yeniden doğuş anlamına gelen sanat, edebiyat, resim ve

müzik alanındaki değişiklikler, yenilenme hareketleridir. Avrupa'daki Klasik Batı Müziği incelendiğinde temelde beş bölüme ayrılmaktadır. Bunlar Rönesans, Barok, Klasik, Romantik ve Çağdaş(Modern) dönemdir. Önceden Kilisenin etkisi altında olan müzik, kilise dışına çıkmış halka ulaşmıştır. Çalgılar, çokseslilik, ritimler, melodiler gelişmiş. Opera, orkestra, oda müziği vs. gibi yeni kavramlar ortaya çıkmıştır. Müziğin kültürel evrimi sürmeye devam etmektedir (İlhan Mimaroğlu,Müzik Tarihi, 2012).

Faydalı Linkler: <https://www.youtube.com/watch?v=GrO2va4SBlc>

<https://www.youtube.com/watch?v=Bng6P118R48>

<https://www.youtube.com/watch?v=QP73569coeo>

Oturum 11

Etkinlik Adı: Popüler Müzik

Etkinlik Amacı: Amerika ve Avrupa'da başlayıp gelişmekte olan popüler müziği ve türlerini anlamayı hedeflemektedir.

Önerilen Süre: 60 dakika

Yaş Grubu: 11-15

Kullanılan Araç Gereçler: Karton (Rol kartlarını oluşturmak için), enstrüman resimleri, Müzik Çalar bir elektronik cihaz, hoparlör

Kullanılan Yöntem, Teknik, Stratejiler: Rol kartları, rol yapma, doğaçlama, dedikodu halkası.

Kazanımlar:

- İşbirliği
- İletişim becerisi
- Kendini ifade edebilme
- Yaratıcılık
- Popüler müzik ve popüler müziğe ilişkin kavramların öğrenilmesi.
- Farklı müzik kültürlerini deneyimleme

Etkinliğin Yapılışı:

Isınma: Lider ve katılımcılar daire şeklinde yere otururlar. Lider önceden hazırlamış olduğu kartların tek tek incelenmesini ve yüksek sesle sıra ile okunmasını ister. (Rol kartlarında popüler müzik kültürüne ait tarzlar, belirgin özellikler ve kullanılan enstrümanlar kısaca yazacaktır.) Hangi kart gelirse, o kültürle ilgili müzik açılır ve kısaca dinlenir. Ardından katılımcılar iki gruba eşit şekilde ayrılır. Tüm kartlar yere açılır ve karışık müzikler açılır. Gruplar sırayla dinlenen müziğin hangi tarz olduğunu kartlar arasında seçim yapılarak gösterilir. Tüm müzik tarzları incelenip dinlendikten sonra etkinliğin bir sonraki aşamasına geçilir.

Doğaçlama/ Rol Oynama: Katılımcılar yan yana dizili bir şekilde oturur. Lider, tüm katılımcılara birer adet rol kartı verir. Katılımcılar sıra ile karşıya geçerler ve kartta yazılı olan müzik türünün özelliklerini düşünerek bir karaktermiş gibi

canlandırırılar. Örneğin; Metal müzik için yüksek sesle konuşan, hareketli, agresif bir karakter canlandırılabilir. Reggea türü için daha yumuşak rahat bir karakter canlandırılabilir. Karakterleri canlandırmak ve ifade etmek tamamen katılımcıların yaratıcılığına bırakılmalıdır. Bu karakter, o müzik tarzının içerisinde olan bir enstrümanı da çalmış gibi yapabilirler. Katılımcılar karakterin hangi tarz olduğunu öğrenebilmek için birkaç soru sorabilirler. Soru örnekleri olarak; Hangi kıtada doğdun, enstrüman çalsaydın ne çalardın vs. gibi sorulabilir. Tüm katılımcılar rollerini canlandırdıktan sonra değerlendirme aşamasına geçilir.

Değerlendirme: Lider ve katılımcılar yan yana durarak yarım daire şeklini oluştururlar. Lider en başta durarak popüler müziğin içinde yer alan türlerden birini seçerek, onun özelliğine ait bir dedikodu başlatır. (Tango, Arjantin’de doğmuştur vs. gibi dedikodular olabilir.) Bu dedikodu kulaktan kulağa yayılır ve dairenin en sonunda olan kişiye gider. Sonuncu kişi dedikoduyu grupta paylaşır. Lider, cümlede değişen anlam veya kelime varsa düzeltir. Bu etkinlik diğer tarzlar üzerinden de bir süre gerçekleştirilir. Sonuncu cümle etkinlikle ilgili düşünce olacaktır ve her kişi kendinden öncekinin düşüncesini dinleyip kendi fikrini bir sonraki kişiye aktaracaktır. Sonuncu kişi de düşüncesini grupta paylaşınca etkinlik sonlandırılacaktır.

Popüler Müzik

Genel olarak Avrupa ve Amerika kültüründe geliştiği düşünülen batı kültüründe oluşan bir müzik türüdür. Kendi içerisinde dinamikleri vardır ve ulusal-yerel değerleri ile gelişim göstermiştir. Teknolojiyle birlikte gelişerek sosyo-kültürel dönüşümlere yol açmıştır. Kendi içerisindeki türleri; jazz, blues, reggea, rock, metal, pop, tango, latin, rap vs. şeklinde gitmektedir (Müzik Kültürü, 2015, PEGEM Akademi)

Jazz müzik: Afrika kökenli melez göçmenlerin ortaya koyduğu müzik türüdür. Doğaçalılar, aksak vurgular, karışık ritimlerin yer aldığı bir müziktir (Vural, 2012).

Blues: Amerika’da Afrika kökenli siyah köleler tarafından yaratılan özgün bir müzik türüdür. cenaze ve yas kültürlerindeki ağıtlara dayanmaktadır. Ezilen, acı çeken siyah insanların kendini ifade ettiği müzik türüdür (Vural, 2012).

Rock: “Rhythm and blues” ve “country” türlerinin karışımıdır. Elektro çalgının yoğun olarak kullanıldığı ticari bir müzik türüdür. İçerisinde bass gitar, elektro gitar, davul, klavye vs. gibi çalgılar kullanılmaktadır (Canbay, 2015).

Pop Müzik: Popüler müziğin kısaltmasıdır. İngiltere’deki Pop Art akımının esintileri bu tarzda görülmektedir. Amerika’da yaygındır (Vural, 2012).

Rap: Ritmik bir müzik akımıdır. Caz müziğinde başlayan bir akımdır. Ritmik eşlikçilerin doğaçlamalarından oluşmuştur (Vural, 2012).

Tango: Latin kökenli bir müzik türüdür, Arjantin’de oluşmuştur. Latin Amerika salon dansı ve müziğidir. Düzenlenen Tango geceleri Milonga gecesi olarak adlandırılır (Vural, 2012).

Faydalı Linkler:

Jazz: <https://www.youtube.com/watch?v=8IjzYAda1wA>

Blues: https://www.youtube.com/watch?v=Q_L-0Ryhmic

Reggae: <https://www.youtube.com/watch?v=-JhwxTen6yA>

Rock: <https://www.youtube.com/watch?v=YR5ApYxkU-U>

Metal: <https://www.youtube.com/watch?v=HWPJabsibOY>

Tango: <https://www.youtube.com/watch?v=Gcxv7i02IXc>

Latin: <https://www.youtube.com/watch?v=o5cELP06Mik>

Rap: <https://www.youtube.com/watch?v=8CdcCD5V-d8>

Pop: https://www.youtube.com/watch?v=Zi_XLOBDo_Y

Oturum 12

Etkinlik Adı: Film Müziği

Etkinlik Amacı: Bu etkinliği amacı müziğin filmlerdeki yeri ve önemini kavramaktır.

Önerilen Süre: 60 dakika

Yaş Grubu: 11-15

Kullanılan Araç Gereçler: Müzik çalar bir elektronik cihaz, hoparlör, top.

Kullanılan Yöntem, Teknik, Stratejiler: Doğaçlama, rol oynama, anı işaretleme, taklit.

Kazanımlar:

- Yaratıcılık
- Kendini ifade etme
- Hayal gücü
- İletişim becerisi
- Film Müziği kültürünün deneyimlenmesi
- İşbirliği

Etkinliğin Yapılışı:

Isınma: Lider ve katılımcılar drama çemberi oluştururlar. Lider eline topu alarak sağında duran kişiye verir. Top elden ele grup içinde döner ve lidere ulaşır. Lidere ulaşan top daha sonra sola doğru döner ve yine kendine gelince durur. Bu defa lider aklında gelen bir film türünü söyler ve o film türünün kendinde hissettirdiği duyguya ilişkin yüz ifadesi yaparak sağında duran kişiye verir. Sağındaki kişi aynı yüz ifadesini taklit eder ve kendi aklına gelen bir film türünü söyleyerek ifadesini de ekleyerek diğer sağda duran kişiye verir. Top bir turu tamamlayarak lidere gelir. Bu sefer lider aklına gelen bir filmi ve o filme ait bir müziği söyleyerek topu sağındaki kişiye verir. Top yine aynı şekilde bir turu tamamlayarak lidere gelir ve etkinliğin bir sonraki aşamasına geçilir.

Doğaçlama/ Rol Oynama: Lider, katılımcılara film müziğinden ve öneminden bahseder. Daha sonra katılımcıları “Star Wars” ve “Lord of the Rings” olarak iki ayrı gruba böler. Katılımcılardan film ve film müziklerini tema olarak işleyen bir doğaçlama yapmalarını ister. Bu doğaçlama daha önceden çekilmiş bir film olabilir, tamamen kendi yaratacakları bir film de olabilir. Dikkat edilmesi gereken nokta sahnelere fon müziği eklemeleridir. Lider gruplara 15 dakika kadar süre verir ve süre sonunda gruplar sıra ile doğaçlamalarını gerçekleştirir.

Değerlendirme: Etkinliğin bu kısmında canlandırılan doğaçlamalarda en çok akılda kalıcı olan sahneler, canlandırmayan kişiler tarafından canlandırılır. Star Wars grubunun canlandığı çarpıcı noktaları Lord of the Rings canlandırırken, Lord of the Rings’in canlandığı sahneleri Star Wars canlandıracaktır. En kalıcı kısımlara fon müziğin eklenmesi de unutulmamalıdır. Son olarak etkinlik ve film müzikleri hakkında konuşulup tartışılır ve etkinlik sonlandırılır.

Film Müziği

Müzik, toplum içerisinde gelişen teknoloji ve medyanın etkisiyle etkili bir güç konumuna gelmiştir. Besteci-yönetmen işbirliği başarılı film müziklerinde önemli etken olmuştur. Film müziklerinde küçük müzik cümlelerine önem verilmektedir ve genelde görselleri destekleyerek filmin sahnelerin gücünü artırmaktadır. İlk başlarda filmler sessiz bir şekilde gösterilmekteydi, daha sonra sessiz filmlere orkestralar eşlik etmeye başladı. Filmlerde kullanılan müziklerin; filmin devamlılığını artırmak, izleyicileri psikolojik açıdan adapte etmek, psikolojik açıdan izleyiciyi işitsel yönde tatmin ederek gözün gerginliği önlenmek, filmin eksik yönlerini kapatmak... vs. gibi etkileri vardır (Nacakçı, 2015).

Oturum 13

Etkinlik Adı: Müzik Kültürü

Etkinlik Amacı: Genel olarak tüm etkinliklerdeki konuları hatırlamak ve öğrenilen bilgilerin pekişmesini hedeflemektedir.

Önerilen Süre: 90 dakika

Yaş Grubu: 11-15

Kullanılan Araç Gereçler: Karton, keçeli boya, geri dönüşüm malzemeleri, küp şeklinde büyük karton kutu, makas, yapıştırıcı, müzik çalar bir elektronik cihaz, hoparlör, 2 adet kalem, 20 adet kağıt, renkli boyalar

Kullanılan Yöntem, Teknik, Stratejiler: Doğaçlama, rol oynama, heykel, beden perküsyonu, resim çizme, rol kartları, pandomim, yaratıcı dans, geriye dönüş.

Kazanımlar:

- Müzik kültürü hakkında öğrenilen bilgileri pekiştirme
- İşbirliği
- İletişim becerisi
- Kültürel farklılıkları öğrenme
- Empati
- Yaratıcılık
- Eleştirel düşünebilme

Etkinliğin Yapılışı:

Isınma: Lider bu oyunda hakem olur, katılımcıları Troubadourlar ve Şamanlar olmak üzere iki ayrı gruba böler. Geri dönüşüm malzemelerini grupların ortak ulaşabilecekleri bir alana koyar. İlk olarak katılımcılar geri dönüşüm malzemelerinden kendi gruplarına uygun birer piyon yaparlar. Piyonların şekli, renkleri tamamen isteklerine kalmıştır. Piyonlar hazır hale geldikten sonra bir sonraki aşamaya geçilir.

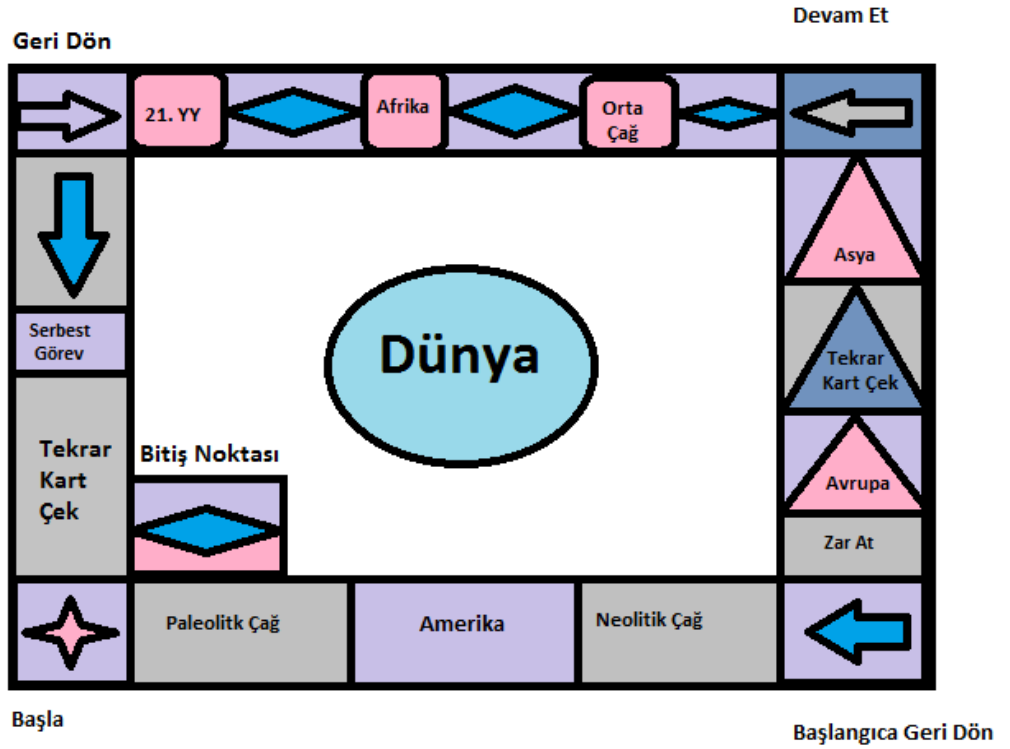
Doğaçlama/ Rol Oynama: Liderin önceden hazırlamış olduğu büyük karton oyun zemine serilir. Oyun kartonunda 20 adet kutu vardır. Bazı kutular boş, bazı kutularda kıta resimleri, bazı kutularda ise tarihsel dönemler yer almaktadır. Oyunun kuralı her grup sıra ile büyük kutudan yapılmış zarı atacak, gelen sayı kadar gidecek ve bir kart çekecektir. Kartta çıkan görevleri yerine getirecektir. Bu oyundaki görevler önceki etkinliklerde öğrenilen bilgilere dayalı olacaktır. Kartlarda yer alacak olan görevler; “Popüler müziği pandomim tekniği ile anlat.”, “Rönesans Dönemini rol yapma tekniği ile ne olduğunu söylemeden anlat.”... vs. şeklinde olacaktır. Gruplar kendi aralarında sıra belirler ve başlarlar. Kişiler sıra ile gelen görevleri yerine getirerek ilerlemektedirler. Bu görevler içerisinde doğaçlama, rol oynama, heykel, beden perküsyonu, resim çizme, rol kartları, pandomim, yaratıcı dans vs. gibi teknikler yer almaktadır. Eğer katılımcılar görevlerden birini bilemezlerse ilerlemezler. Etkinlik tüm katılımcılar bitiş noktasına varana kadar sürdürülür. Oyun tamamlandıktan sonra etkinliğin değerlendirme aşamasına geçilir.

Değerlendirme: Lider, katılımcıları yine aynı şekilde iki gruba ayırır. Şamanlara “Paleolitik Dönem Müziği” ve troubadourlara “21. Yüzyıl Müziği” konu olarak verilir. Gruplar 5 dakika bir süre içerisinde verilen konuları ve dönemlerdeki müzik özelliklerini düşünerek doğaçlamaları yapacaktır. İlk olarak 21. yüzyıl konusu, daha sonra Paleolitik Dönem canlandırılır. Canlandırmalar kısa olmalıdır. Bu etkinlikle müzik kültürünün ilk başlangıcıyla, son hali arasındaki fark gösterilmiş olunur. Müzik kültürünün değişimi üzerine konuşulur ve etkinlik sonlandırılır.

Faydalı Linkler:

Önceki etkinliklerde verilen linklerin tümü.

Oyun Taslağı

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Gerçekleştirilen bu çalışmada nitel araştırma yönteminin kullanılmasıyla birlikte nitel veri analizi yönteminden yararlanılmıştır. Nitel analiz yöntemi ile alandan elde edilen veriler incelenir ve içerisindeki saklanan bilgi keşfedilerek ortaya çıkartılır. Miles ve Huberman, nitel veri analizini üç aşamada ele almaktadırlar. Birinci aşamasında gözlem, görüşme ve doküman incelemesi ile toplanan veriler belirli bir süzgeçten geçilerek azaltılmaktadır. İkinci şamasında toplanan veriler tablolar, grafikler gibi şekillerle görselleştirilmektedir. Üçüncü aşama olan son aşamada ise elde edilen veriler değerlendirilerek sonuca ulaşıp teyit edilmektedir. Sonuncu aşama tüm araştırma sürecinin son aşamasıdır, elde edilen veriler içerisindeki gizlenen gerçeklik açığa çıkarılmaktadır (Özdemir, 2010).

Bu çalışma kapsamında alanyazında taranmış olan yaratıcı drama, müzik kültürü ve sanat eğitime ilişkin dokümanlar toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüş alma formu ile alan uzmanlarından ve müzik öğretmenlerinden görüşler toplanmıştır. Elde edilen veriler irdelenerek azaltılmış, çalışmanın amaç ve hedeflerine uygun bir şekilde raporlaştırılmış ve tablolara aktarılmıştır. Verilerin analizi sonucunda ilgili çalışmaya ışık tutacak bilgiler ortaya çıkartılarak sonuca ulaşılmıştır.

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde müzik öğretmenlerinden ve alan uzmanlarından yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla etkinlik paketine ilişkin görüşleri toplanmıştır. Elde edilen verilerden doğrusal ölçek aracılığı ile toplananlar tablolara aktarılmış, yoruma açık sorular ise kodlanarak belirtilmiştir. Toplanan tüm veriler incelenip yorumlanmıştır.

Bulgular

Tablo 1.

Müzik Öğretmenlerinin Demografik Değişkenlerine Göre Dağılımı

F		(%)
	Yaş Aralığı	
6	20-30	40
6	31-40	40
2	41-50	13.3
1	+51	6.7
	Hizmette Eğitim Süresi (Yıl)	
4	1-4	26.7
5	5-9	33.3
2	10-14	13.3
3	15-25	20
1	+25	6.7
	Hizmet Verilen Okul Türü	
4	Düz Lise	26.6
1	Anadolu Lisesi	6.8
4	Ortaokul	26.6
6	Kolej	40
	Eğitim Durumu	
8	Lisans	53.3
5	Yüksek Lisans	33.3
2	Doktora	13.4
	Daha Önce Drama Eğitimine Katılanlar	
5	Hiç Katılmayanlar	33.3
8	1-5 Defa	53.2
2	5-10 Defa	13.5
0	+11	-
	Müzik Kültürü Anlatım Yöntemi	

14	Görsellerle (Resim, video vs.) Destekleme	93.3
0	Düz Anlatım	-
0	Müzik Dinletme	-
1	Yaratıcı Drama Yöntemi	6.7

Tablo 2.

Müzik Kültürü Bilgilerinin Yaratıcı Drama Yöntemi ile Öğretilmesinin Değerlendirilmesi

Görüşler	Katılıyorum (%)	Katılmıyorum (%)	Kararsızım (%)
Müzik Kültürü bilgilerini yaparak/yaşayarak öğrenme fırsatı yaratır.	100	-	-
Etkinlik yaparken sınıf düzeni bozulur.	6.7	86.6	6.7
Eğlenceli bir yöntem.	100	-	-
Bilgiyi daha anlaşılır kılar.	100	-	-
<i>Tablo 2'nin Devamı</i>			
Bilginin kalıcılığını destekler.	100	-	-
Bu yöntem zaman kaybına neden olur.	6.7	80	13.3
Eğitimin kalitesini artırır.	100	-	-
Öğrenci merkezli bir öğrenim ortamı yaratır.	100	-	-
Müzik öğretmenleri için uygulanabilir bir etkinlik kaynağıdır.	93.3	-	6.7
Bu yöntemin bazı yaş grupları için basit kalır.	26.7	46.4	26.7
Yararlı bir yöntemdir.	100	-	-
21. yy öğretim anlayışına uygundur.	100	-	-

Tablo 3.

Yaratıcı Drama Yöntemi ile Öğretilen Müzik Kültürü Bilgilerinin Katılımcılara Katkısı Açısından Değerlendirilmesi

Görüşler	Katılıyorum (%)	Katılmıyorum (%)	Kararsızım (%)
Farklı müzik kültürlerini deneyimleme fırsatı yaratır.	93.3	-	6.7
Yaratıcılığı geliştirir.	100	-	-
21. yüzyıl bireyinin eğitim becerilerini geliştirir.	100	-	-
Empati yapabilme becerisini güçlendirir.	93.3	-	6.7
İletişim becerilerini geliştirir.	93.3	-	6.7
Eleştirel düşünme becerisi kazandırır.	93.3	6.7	-
<i>Tablo 3'ün Devamı</i>			
Kendini ifade etme becerisi.	100	-	-
Müzik kültürünü tarihsel süreç içerisinde inceleyen kişi geçmiş ile yaşadığı dönem arasında bağlantı kurabilir.	93.3	6.7	-
Değişime uyumlu olabilme becerisini geliştirir.	100	-	-
İşbirlikçi anlayış kazandırır.	100	-	-
Kişinin kültürel olarak bilgilenmesine katkıda bulunur.	93.3	6.7	-
Bireylerin fiziksel ve bilişsel gelişimlerinde bir rolü yoktur.	13.3	73.4	13.3
Farklı müzik kültürlerini öğrenmek çok kültürlülük anlayışını geliştirir.	100	-	-
Problem çözebilme becerisini güçlendirir.	93.3	6.7	-

Tablo 4.

Eğitim Etkinliği Paketinin Alan Uzmanları Tarafından Değerlendirilmesi

Etkinlikler	Kullanıma Uygun (F)	Kullanıma Uygun Değildir (F)
Etkinlik 1	8	-
Etkinlik 2	8	-
Etkinlik 3	8	-
Etkinlik 4	8	-
Etkinlik 5	8	-
Etkinlik 6	8	-
Etkinlik 7	8	-
Etkinlik 8	8	-
<i>Tablo 4'ün Devamı</i>		
Etkinlik 9	8	-
Etkinlik 10	8	-
Etkinlik 11	8	-
Etkinlik 12	8	-
Etkinlik 13	8	-

Yorumlar

Elde edilen bulgular doğrultusunda 1. tablo, çalışmaya gönüllü olarak katılan müzik öğretmenlerinin demografik bilgilerini içermektedir:

Katılımcıların yaş aralıkları incelendiğinde %40'ı 20-30, %40'ı 31-40, %13.3'ü 41-50 ve %6.7'si +51 yaşından oluşmaktadır. Bu yaş aralığı göre popülasyonda genç yaşın daha ağırlıklı olduğu gözlemlenmiştir.

Hizmette eğitim sürelerine bakıldığında; %26.7'si 1-4, %33.3'ü 5-9, %13.3'ü 10-14, %20'si 15-25 ve %6.7'si +25 yıl süredir hizmet vermektedirler.

Öğretmenlerin %26.6'sı düz lise, %6.8'i Anadolu lisesi, %26.6'sı ortaokul ve %40'ı kolej'de hizmet etmektedirler.

Katılımcıların %80'ni müzik öğretmenliği anabilim dalından mezun olup, %20'si konservatuardan mezun olmuşlardır.

Görevli olan öğretmenlerin eğitim durumları incelendiğinde %53.3'ü lisans, %33.3'ü yüksek lisans ve %13.4'ü doktora mezunu oluşturmaktadır.

Yaratıcı drama yöntemi ile ilgili eğitim etkinliklerine %33.3'ü hiç katılmamış, %53.2'si 1-5 kez arasında katılmış, %13.5'i ise 5-10 defa aralığında katılmıştır. Katılımcılar arasında yaratıcı drama eğitimlerine 11 kere ve daha üzeri katılan bulunmamaktadır. Katılımcıların %33.3'lük kısmının yaratıcı drama yöntemini hiç deneyimlemedikleri görülmektedir.

Katılımcılardan müzik kültürü bilgilerini aktarırken yalnızca %6.7'si drama yönteminden yararlanmakta, %93.3'ü ise resim, video tarzındaki görsellerle dersi işlemektedirler. Katılımcılar arasında görsel destekli anlatım yönteminin daha yaygın olduğu; yaratıcı drama yönteminin ise çok ender kullanıldığı bulgular arasında yer almaktadır.

Birinci Alt Amaç

Çalışma kapsamında müzik öğretmenlerinden müzik kültürü bilgilerinin yaratıcı drama yöntemi ile aktarılmasına ilişkin toplanan görüşler, ikinci tabloda yer almaktadır. İkinci tablo çalışmanın birinci alt amaç sorusuna cevap aramak amacıyla elde edilen bulgulardan oluşmaktadır:

“Müzik Kültürü konusunun yaratıcı drama etkinlikleri ile yapılandırılarak öğretilmesi öğretmen görüşlerine göre nasıl değerlendirilmiştir?”

Katılımcıların %100'ü sözel ağırlıklı olan müzik kültürü bilgilerini yaratıcı drama yöntemi ile öğrenen bireylerin yaparak/ yaşayarak öğrenme fırsatı yakalayacağını düşünmektedir.

Katılımcılardan %6.7'si etkinlik sırasında sınıf düzeninin bozulacağını düşünürken, %86.6'sı sınıf düzeninin bozulmayacağını düşünmektedir. Ayrıca %6.7'si bu görüşe ilişkin kararsız kalmaktadır.

Yaratıcı drama yönteminin eğlenceli bir yöntem olduğuna ilişkin görüşe katılımcıların %100'ü katılarak aynı görüşü desteklemektedir.

Eğitimde bir yöntem olarak kullanılan yaratıcı drama ile bilgi, diğer anlatım yöntemlerine göre daha anlaşılır hale gelmektedir. Bu görüşü katılımcıların %100'ü de desteklemektedir.

Katılımcıların %100'üne göre; bilgiyi drama aracılığıyla deneyimleyerek öğrenmek bilginin kalıcılığını artırmaktadır. Yaparak/ yaşanarak öğrenilen bilgi zihinde daha fazla kalmaktadır.

Yaratıcı drama yöntemi zaman alan bir etkinliği olduğu için katılımcılardan %6.7'si zaman kaybı olduğunu düşünürken; %80'ni zaman kaybı olmadığını düşünmektedir. Kararsız kalanlar ise %13.3'lük bir kısmı oluşturmaktadır.

Katılımcılardan %100'ü yaratıcı drama yöntemi ile gerçekleştirilen eğitimin daha kaliteli olduğunu düşünmektedir. Kaliteli bir eğitim, nitelikli ve verimli bir eğitime eşdeğerdir.

Yaratıcı drama yöntemi öğrenciyi merkeze alan, öğrencinin düşüncelerine ve duygularına önem veren bir öğretim yöntemi olmaktadır. Bu görüşe katılımcılardan %100'ü yanı tamamı katılmaktadır.

Müzik kültürü alanında yaratıcı drama ile yapılandırılan bu etkinlik paketinin uygulanabilir bir kaynak olmasına ilişkin görüşe; katılımcılardan %93.3'ünün katıldığı, %6.7'sinin ise kararsız kaldığı bulgular arasında yer almaktadır. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu bu etkinlik paketinin uygulanabilir olması görüşünü desteklemektedir.

Katılımcılardan %26.7'si, yaratıcı drama yönteminin bazı yaş grupları için çocukça kaldığını düşünmektedir; fakat %26.7'si kararsız bir tutum çerçevesinde yer alırken, %46.4'ü bu görüşün tam aksini öne sürmektedir.

Yaratıcı drama yönteminin sağladığı tüm kazanımlar göz önünde bulundurulduğunda katılımcılardan %100'ü bu yöntemi yararlı bulmaktadır.

Yaratıcı drama yöntemi, 21. Yüzyıl öğretim anlayışına uygun, yenilikçi bir yöntem olmaktadır. Bu çalışmaya katkı koyan müzik öğretmenlerinin %100'ü bu görüşe katılmaktadır.

İkinci Alt Amaç

Yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılmış müzik kültürü eğitiminin öğrencilere katkısı açısından değerlendirilmesine ilişkin öğretmen görüşler üçüncü tabloda yer almaktadır. Bu tablo alt amaç sorularından ikincisine yanıt aramak amacıyla toplanan bulgulardan oluşmaktadır:

“Yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılan müzik kültürü eğitimi, öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin gelişimindeki rolü nasıl değerlendirilmiştir?”

Yaratıcı drama, müzik kültürü bilgilerinin aktarılmasında yöntem olarak kullanıldığında bireye birbirinden farklı müzik kültürlerini deneyimleme fırsatı yaratmaktadır. Katılımcılardan %93.3'ü yani büyük bir çoğunluğu bu görüşe katılırken, %6.7'si karar verememiştir.

Çalışmaya katılan müzik öğretmenlerinden %100'ü yaratıcı drama yönteminin bireyde yaratıcılığı geliştirdiği düşüncesini desteklemektedirler.

Yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılan bu etkinlik paketi 21. yüzyıl bireyinin eğitim becerilerini geliştirmektedir. Öğretmenlerin %100'ü bu görüşe katılarak 21. yüzyılda yaratıcı drama yönteminin önemi belirtilmiştir.

Katılımcılardan %93.3'üne göre; farklı müzik kültürlerini deneyimlemek bireylerde empati yapabilme yetisini güçlendirmekte, %6.7'si ise bu konuda kararsız kalmaktadır.

Katılımcılardan elde edilen görüşlere göre; %93.3'ü bu çalışmanın aktif olarak uygulanması bireylerin iletişim becerisini güçlendireceği görüşünü desteklerken, %6.7'si bu görüş ile ilgili kararsız kalmaktadır.

Yapılandırılan bu eğitim etkinliği paketi ile bireylere eleştirel düşünme yetisini kazandıracaktır görüşüne katılımcılardan %93.3'ü katılırken, %6.7'si bu görüşü desteklememektedir.

Katılımcıların %100'ü ilgili bu çalışmanın kendini ifade etme becerisini geliştirdiği kanısındadır. Yaratıcı drama yöntemi ile bireyler, duygu ve düşüncelerini spontane bir şekilde dışa vurduklarından dolayı kendini ifade edebilme becerileri güçlenmektedir.

Müzik kültürünü, tarihsel süreç içerisinde inceleyen bireyler geçmiş ile yaşadığı dönem arasında bağlantı kurabilir. Müzik kültürün insan aracılığı ile sürekli değişen çağa adapte olarak değişmesini anlamlandıran bireylerde kültürel değişim süreci daha iyi pekişecektir. Bu öğrenim sürecinde müzik kültürü geçmiş ve bireyin içerisinde bulunan çağ arasında köprü görevi görecektir. Bu görüşe katılımcılardan %93.3'ü katılırken, %6.7'si katılmamaktadır.

Müzik kültürü aracılığıyla farklı çağları ve coğrafi bölgelere göre farklı kültürleri deneyimleyen bireylerde değişime uyumlu olabilme yetisi gelişecektir. Katılımcılardan toplanan görüşlere göre %100'ü bu düşüncüyü desteklemektedir.

Katılımcıların %100'ü yaratıcı drama ve müzik kültürünün bir arada kullanıldığı bu eğitim etkinliği paketi ile bireylerin işbirlikçi anlayış kazanacağı düşüncesindedir.

Katılımcıların %93.3'ü yapılan bu çalışma aracılığı ile bireylerin kültürel olarak bilgilenebilmesine katkı sağlayacağı görüşündedir, %6.7'si ise bu görüşe katılmamaktadır.

Yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılan bu etkinlik paketinin bireyler üzerinde fiziksel ve bilişsel açıdan gelişimlerinde katılımcıların, %13.3'ü bir rolü olmadığı görüşündedir, %13.3'ü kararsız bir tutum gösterirken; %73.4'ü kesinlikle bir rolü olduğunu savunmaktadır.

Yapılan bu çalışmanın yaratıcı drama yöntemiyle desteklenmesi dikkate alındığında etkinliklerin gerçekleştirilmesi bireylerin problem çözme becerilerini güçlendirecektir. Katılımcılardan %93.3'ü bu düşünceyi desteklerken, %6.7'lik bir kısım bir etkisi olmayacağı görüşündedir.

Yaratıcı drama yöntemi ile farklı müzik kültürlerini deneyimlemek, küreselleşmenin de getirisiyle yaygınlaşan çok kültürlülük anlayışını geliştirecektir. Birbirinden farklı müzik kültürlerini öğrenen bireyler, farklı kültürlere saygı duyma ve onları anlayabilme becerisini geliştirecektir. Bu görüşü katılımcıların %100'ü de desteklemektedir.

Üçüncü Alt Amaç

Yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılan eğitim etkinliği paketi için yaratıcı drama alanında uzman olan 8 kişiden üçüncü alt amaç sorusuna ilişkin görüşler toplanmıştır ve etkinlik paketinin kullanıma uygunluğu değerlendirilmiştir. Bu görüşler üçüncü alt amaç sorusunu yanıtlarken, etkinliklerin geliştirilmesine ışık tutmuştur.

“Alan uzmanlarına göre araştırmacı tarafından hazırlanan etkinlik paketinin eğitim programında kullanılabilirliğine yönelik görüşleri nelerdir?”

Toplanan görüşler doğrultusunda etkinlik paketi, başarılı bir şekilde gerçekleştirilmeye uygun bulunmuştur. Hazırlanan atölye çalışmaları yaratıcı drama teknikleriyle örtüşmektedir. Her etkinlik kendi içerisinde ısınma, doğaçlama/ rol oynama ve değerlendirme kısımlarından oluşmaktadır. Etkinliklerde müzik kültürü konuları bilgilendirici bir şekilde etkinlik paketinin altında verilmiştir. Etkinlikler, yaratıcılığı artırıcı, eğlendirici, hayal gücünü geliştirici, eğitici ve öğretici bir şekilde hazırlanmıştır. Çalışma kapsamında bazı doğaçlama ve değerlendirme kısımlarındaki etkinlikler zayıf bulunmuş. Uzman görüşleri doğrultusunda geliştirilerek

güçlendirilmiş ve kullanıma uygun bir hale getirilmiştir. Müzik kültürünün ilk çağlardan başlayarak ele alınması ve içerisinde yaşanan döneme kadar incelenerek yaratıcı drama etkinliklerine entegre edilmesi eğitim paketini kültürel içerik olarak verimli ve nitelikli kılmıştır. Yaratıcı drama teknikleri kullanılarak yapılandırılan bu etkinlik paketi eğitici, eğlenceli ve geliştirici bir kaynak olacaktır.

BÖLÜM V

Tartışma

Yapılan bu çalışma kapsamında yaratıcı drama, müzik kültürü ve sanat eğitimi alanında alanyazın taraması yapılmış ve veriler elde edilmiştir. Toplanan veriler, müzik-kültür çalışmalarının yanı sıra yaratıcı dramanın bireylerin kültürlenmesinde önemini ve gerekliliğini içermektedir.

Müzik kültürü eğitimine ilişkin çalışmalara bakıldığında kaynakların sözel içerikli çalışmalar olduğu görülmüştür. Müzik kültürü bilgileri çoğu zaman ezbere dayalı bir öğretim yöntemi ile aktarılmaktadır. Yapılan araştırmalarda yaratıcı drama yöntemi sınıflarda rahat bir şekilde kullanılarak matematik, sosyal bilgiler, bilim ve yabancı dil alanlarına entegre ederek edilerek başarılı çalışmalar gerçekleştirildiği bilinmektedir (Andersen, 2004; Erbay &Doğu, 2010). Öğrenciler, rol yapma tekniğini kullanarak doğaçlamalarla yeni bilgileri öğrenir. Öğrenilen bilgiler, deneyime dayalı olduğu için uzun süreli öğrenim belleğine işlenir. Drama, öğretim stratejisi olarak tüm konu alanlarında kullanılabilir ve öğrenmeyi arttırabilir. Öğrencinin tarihsel bir olayı deneyimlemesi öğrenimdeki etkiyi arttırmaktadır ve bu nedenle sınıflarda uygulanabilir olması birçok çalışmada öne sürülmektedir (K. Demir, 2012; Sullivan Kathleen, Fulton C. Ray, 2003). Bu çalışmada müzik kültürünün tarihsel bir süreç içerisinde ele alınması ve müzik kültürünün sözel ağırlıklı bilgiler içermesi göz önünde bulundurulmuştur. Yaratıcı drama tekniğinin öğrenimi kalıcı ve daha anlaşılır kılması dikkate alınarak müzik kültürü alanına uyarlanmıştır. Bu çalışma ile müzik kültürü bilgileri deneyime dayalı, ezberci bir tutumun dışında öğretileceği için alternatif bir eğitim paketi kaynağı olmuştur.

Yaratıcı drama, düşünmede akıcılık, esnek bir bakış açısı, farklı düşünme ve yaratıcılık kazanımlarında etkin bir role sahiptir. Akıcı düşünce biçimi, alışılmışın dışında üretilen ve birbirleri arasında ilişki kurulan fikirleri meydana getirir. Esnek düşünce biçimi, farklı alanlarla ilişki bağlantıları oluşturur ve farklı bir bakış açısı kazandırır. Yaratıcı bireyler, sıra dışı düşünceler oluşturarak başkalarından farklı fikirler geliştirmektedirler. Yaratıcılık esneklik, akıcılık ve özgünlük düşünme biçimlerini kapsamaktadır (Adıgüzel, 2013; Adıgüzel, 2006; Çakır İlhan, 2007; Filiz et al., 2011; Kempe & Tissot, 2012). Müzik kültürü kendi içerisinde farklı kültürlerle ilişkili, özgün dinamiklere sahip, disiplinler arasında bir köprü, birçok bilim dalının

sonuç ve ürün bileşkesi, sosyal süreçler silsilesinden meydana gelen bir ontolojik bir unsurdur (Nacakçı, 2015). Müzik kültürünü, yaratıcı drama yöntemiyle deneyimleyen bireylerde; sosyal süreçler dizisini daha iyi anlamayı, alışılmışın dışında düşünmeyi, bakış açısına esneklik sağlamayı, farklı kültür özelliklerini pekiştirmeyi, özgünlüğü ve farklılıkları daha anlaşılır hale getirebilmeyi sağlayacak ve yaratıcılığı artıracaktır. Müzik kültürü, birbirinden farklı konuları içerisinde bulundurduğu ve farklı disiplinler arasında bağlantı köprüsü olduğu için yaratıcılığı geliştirecektir. Birbirinden farklı özelliklere sahip dönemlerin ve kültürlerin deneyimlemesi, bireylerde değişime adapte olabilmeye becerisini geliştireceği düşünülmektedir.

21. yüzyıl küreselleşmenin ve çok kültürlülüğün yaygınlaştığı bir dönemdir. Sınırlar artık daha fazla geçirgen olmaktadır. Farklı kültürlerle ait değerler, normlar ve davranışlar, medyada, sokakta ve iş hayatında kendini göstermektedir. Bu değerler ve normlar bazen kendi içerisinde iç çatışmaya girmektedir (Ashmore, Deaux ve McLaughlin-Volpe, 2004). Bu bağlamda kültür bireyin kimliğini etkileyen homogen bir varlık olarak değerlendirilmemelidir (Heine, 2008). Eğitim alanı incelendiğinde küreselleşmenin etkisiyle çok kültürlülük kavramı okullarda da kendini göstermektedir. Banks ve Banks (2005)'in görüşlerine göre bir davranış, grup normları tarafından belirlenmekte ve grup bireylere uyum sağlayacakları davranış örgütlerini sunmaktadır. Campbell göre (2004); tüm yaş gruplarındaki öğrencilerin güçlü bir ait olma ihtiyaçları vardır. Bunun nedeni ise grupların güdülenmeyi sağlamasıdır. Öğrenciler, ırk, sosyal sınıf, etnik grup, din, yöre gibi unsurların etkisinde kalacaklardır. Öğretmenlerden, öğrencilerin akademik ihtiyaçlarını yanı sıra sosyal ihtiyaçlarına ilişkin eğitici bir tutum sergilemesi beklenmektedir (Bennet, 2003). Toksoy (2014)' un yaptığı çalışmaya göre; çok kültürlü bir eğitim anlayışında müzik eğitimi üzerine birtakım yaklaşımlarla çalışmalar yapılmaktadır. Müzik kültürü konularında etnik-kültür ilişkisine dayalı bir yaklaşım söz konusudur. Anderson, okullardaki müzik eğitiminde etnik çeşitliliğin yer alması gerektiğini vurgulamıştır. Çok kültürlü müzik yaklaşımı ile birbirinden farklı kültürler tanınacak, farklı kültürlerle saygı ve hoşgörü çerçevesi oluşturulacağı düşünülmektedir. Ayrıca öğrencilerin birbirinden farklı kültürleri tanıyarak uluslararası ilişkiler konusunda farklı bakış açıları geliştirilebileceği öne sürülmüştür.

Bu çalışma kapsamında çok kültürlülük ve müzik yaklaşımları göz önünde bulundurulmuş olup çalışma kapsamında çeşitli bölgelerin müzik kültürlerine yer

verilmiştir. Çalışma sınırlılıkları içerisinde seçilen müzik kültürü konuları yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılmıştır. Yaratıcı drama yöntemi aracılığı ile öğrencilere sosyal bir ortamda farklı müzik kültürlerini deneyimleme fırsatı yaratılmıştır. Farklı kültürleri deneyimleyerek öğrenen bireylerde, farklı kültürlerle karşı hoşgörü, empati, saygı ve iletişim kurabilme gibi unsurların geliştirilebileceği düşünülmektedir.

Yapılan literatür taramasında “Yaratıcı Drama Yöntemi ile Farklı Kültürleri Tanıma ve Bir Arada Yaşama Çalışmaları” makalesine ulaşılmıştır. Bu çalışma kapsamında, çok kültürlülük ve küreselleşmenin etkisiyle farklı kültürlerin bir arada yaşarken, ötekileştirmeden doğan ilişki ve iletişim problemlerine dikkat çekilmiştir. Bu çalışmada 12 çocukla yaratıcı drama yönteminden yararlanılarak kültürel farklılıklara ilişkin çalışmalar yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda çocukların farklı kültürlerin olabileceğini ilişkin olumlu tutum göstermişler ve farklı olanı ötekileştirmeden çıkarıp işbirliğine yönelik düşüncelere sahip oldukları gözlemlenmiştir (Beştepe & Sağlam; 2018). Yaratıcı drama yöntemi ile gerçekleştirilmiş olan bu çalışma, yapılandırılan “müzik kültürü” eğitim etkinliklerinin amacına ışık tutmaktadır. Bu çalışma ile farklı müzik kültürlerini drama yöntemi ile deneyimleyen bireylerde, farklı kültürlerle karşı empati, saygı, hoşgörü, iletişim kurma gibi tutumların kazanımını destekleyeceği düşünülmektedir.

Küreselleşme ve teknolojinin gelişimi, etkisini eğitim alanında da yansımalar ile göstermektedir. Birey artık bilgiye daha kolay ulaşabilir, bulunduğu ülke dışında başka ülkelerden eğitimlere katılıp kendini geliştirebilmektedir. Mevcut eğitim sistemi bireye bilgiyi aktarmayı hedeflemekte ve öğretici bir tutum sergilemektedir. 21. yüzyılda birey öğrenmenin sorumluluğunu alabilir ve tek tip öğrenme şekli dışında kendine özgü öğrenme şekilleriyle bilgiyi kavrayabilir. Eğitim yaklaşımı, hızla değişen çağa uyum sağlamalı ve öğrenen bireyi merkeze almalıdır. Burada bireyin ihtiyaçları ve bireysel farklılıkları da göz önünde bulundurulmalıdır. Öğrenen kişi, kendisinin merkeze alındığı eğitim etkinliklerinde aktif bir şekilde yer almaktadır (Oktay, 2010). Öğrenen merkezli eğitim yaklaşımı göz önünde bulundurulduğunda oluşturulan bu eğitim etkinliği paketi ile örtüşmektedir. Yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılan müzik kültürü etkinlikleri öğrenen bireyleri merkeze almaktadır. Etkinlik amaçları doğrultusunda bilgiyi aktarmanın yanı sıra bireyin aktif olarak kendi yaşantısı yoluyla deneyimleyerek öğrenmesi dikkat çekmektedir.

Yapılan araştırmalar ve toplanan veriler doğrultusunda yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılan müzik kültürü eğitimi çalışması literatürde bulunmamaktadır. Gerçekleştirilen bu çalışma “müzik kültürü eğitimi” ve “yaratıcı drama yöntemi”nin bir arada kullanıldığı ilk çalışma olmasından ötürü önem arz etmektedir. Müzik kültürü eğitimi yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılmış ve 21. yüzyıl eğitim anlayışına uygun bir halde ortaya konmuştur. Bu çalışma kapsamında oluşturulan etkinlik paketi müzik öğretmenlerine ve drama eğitmenlerine çalışma alanlarında ışık tutarak sanat eğitimi alanında bir kaynak olacaktır.

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın amaç ve alt amaçları doğrultusunda ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlardan yola çıkarak geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Sonuç

İlgili araştırmanın çerçevesinde anahtar kelimelerden oluşan yaratıcı drama, müzik kültürü ve sanat eğitimi kavramları literatürde taranmış ve veriler toplanmıştır. Elde edilen bilgiler doğrultusunda müzik kültürü için birtakım konular seçilmiş ve yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılan eğitim etkinliği paketi oluşturulmuştur. Oluşturulan etkinlik paketi 11-15 yaş aralığı dikkate alınarak hazırlanmıştır. Çalışmanın amacı sözel içerikli olan müzik kültürü bilgilerini bireylerin yaratıcı drama yöntemi ile yaparak/ yaşayarak öğrenmelerini sağlamaktır. Ayrıca teknolojinin hızlı gelişimiyle kültürel değişim giderek hızlanmıştır. 21. yüzyıl bireyleri değişime açık, problem çözme becerisi gelişmiş, yaratıcı, eleştirel düşünebilen, çok kültürlülük anlayışına sahip, empati kurabilen ve iletişim becerileri gelişmiş olmalıdır. Müziğin kültürel değişimi ve gelişimi göz önünde bulundurulduğunda, oluşturulan bu etkinlik paketi ile bireylerin yukarıda belirtilen becerileri geliştirmesine katkısı olacağı düşünülmektedir. Yaratıcı drama yöntemi, değişen çağa uygun yenilikçi bir eğitim yöntemidir. Müzik kültürü bilgilerinin öğrenimini ezbere dayalı bir anlatım yönteminden kurtararak ve müzik öğretmenlerine alternatif bir eğitim kaynağı olacaktır. Ayrıca müzik kültürü, tarihsel bir süreç içerisinde ele alındığı için birey, yaratıcı drama yöntemi sayesinde geçmişteki dönemleri deneyimleyebilecektir. Böylece bireyler geçmişi daha iyi anlayabilecek ve içerisinde yaşadığı çağ arasında bağlantı kurabilecektir. Birbirinden farklı coğrafyaların müzik kültürlerini deneyimlemek, katılımcılara çok kültürlülük anlayışını geliştirebilmelerine katkısı olacağı düşünülmektedir. Farklı kültürleri deneyimleyen bireyler, farklı kültürlerden tanıştığı bireylere olumsuz bir tutum sergilemeyeceği ve daha iyi bir şekilde empati yapabileceği düşünülmektedir. Müzik kültürü çok geniş bir alan olduğu için bireyin kültürel olarak gelişimine katkı sağlayacaktır.

Müzik kültürü eğitiminin yaratıcı drama yöntemi ile gerçekleştirilmesine ilişkin ortaokul ve liselerde aktif olarak görev yapan müzik öğretmenlerinden

görüşler toplanmıştır. Toplanan görüşler, birinci alt amaç sorusu kapsamında öğrencilere katkısı ve ikinci alt amaç sorusu kapsamında öğretmenler açısından değerlendirilmesine yöneliktir. Bu görüşler doğrultusunda 21. yüzyıl bireylerinin eğitim ihtiyaçları giderilecek ve öğrencilere olumlu yönde katkı sağlayacaktır. Küreselleşmenin getirisiyle sınıflarda farklı kültürlerden gelen öğrencilerin sayısı günden güne artmaktadır. Farklı müzik kültürlerinin deneyimlenmesi, kültürel çeşitliliğin pekişmesine katkı sağlayacaktır. Yaratıcı drama aracılığıyla empati becerisi gelişmiş, eleştirel perspektif sergileyen, düşünebilen, üretebilen, yorumlayabilen, sorgulayabilen, saygılı, hayal gücü gelişmiş, değişime kolay adapte olabilen ve problem çözme becerisi yüksek bireylerin yetiştirilmesine etkisi olacağı düşünülmektedir. Ayrıca müzik kültürü sözel ağırlıklı bilgiler içermektedir. Yaratıcı drama, dersi daha eğlenceli bir hale getirerek, öğrencilerin sosyal bir ortam içerisinde öğrenmelerini sağlayacaktır. İlgili çalışmanın öğrenci merkezli bir öğretim yaklaşımı olduğu unutulmamalıdır. Öğrenci, etkinlikler sayesinde yeni bilgileri öğrenirken aktif olarak yer alacaktır. Bireyler duygu ve düşünceleriyle etkinliğin sürecine yön verebilecek ve etkinliğin sonucunu değiştirebilecektir. Yaratılan bu etkinlik paketi içerisindeki birbirinden farklı teknik ve müzik kültürü konularıyla öğrencilere farklı bir deneyim imkanı sağlayacaktır.

Gerçekleştirilen bu çalışmada üçüncü alt amaç sorusu kapsamında eğitim etkinliği paketinin kullanılabilirliği alan uzmanları tarafından değerlendirilmiştir. Oluşturulan atölye çalışmaları teknik açıdan yaratıcı drama teknikleriyle bire bir örtüşmektedir. Her etkinlik ısınma, doğaçlama/ rol oynama ve değerlendirme aşamalarından oluşmaktadır. Atölye kapsamında hem dönem olarak hem de coğrafi bölge olarak birbirinden farklı müzik kültürü konularına yer verilmiştir. Yaş grubu, etkinlik konuları ve süreleri incelenmiş, yetersiz bulunan doğaçlama ve değerlendirme kısımları yeniden yapılandırılmış. Atölyelerde kullanılacak materyaller eksiksiz bir şekilde yazılmış ve tüm etkinlikler detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Uzman görüşlerine göre etkinlikler birbirinden eğlenceli, yaratıcılığı çıkarmaya yönelik ve eğitici bulunmuştur. Müzik kültürü eğitimi için oluşturulan bu etkinlik paketi kullanılabiliridir.

Müzik kültürü alanında yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılan bu çalışma 21. yüzyıl eğitim anlayışına uygun, yenilikçi ve kültürel açıdan geliştirici bir çalışmadır. Yapılan bu çalışma literatürde yer alacak olan ilk çalışma olduğu için önem arz etmektedir.

Öneriler

Yapılan bu araştırma kapsamında yaratıcı drama alanında deneyimleme fırsatı yakalayamamış müzik öğretmenlerinin olduğu bulgular yer arasında almaktadır. Ayrıca müzik öğretmenlerinin büyük bir kısmı müzik kültürü bilgilerini aktarırken video ve resim gibi görsellerle desteklediği, drama yöntemini kullanmadığı görülmektedir. Çalışmanın geliştirilmesi açısından ilgili etkinlik paketi için müzik öğretmenlerine hizmet içi eğitim etkinlikleri düzenlenebilir.

Müzik kültürü çok geniş bir alan olduğu için çalışma kapsamında belirli konular seçilerek sınırlandırılmıştır. Çalışma kapsamında ele alınmayan konular olduğu ve müzik kültürünün de sürekli değişmekte olduğu bilinmektedir. Bu çalışmanın ileride çalışma dışında farklı konuları da ele alarak daha fazla geliştirilebilir olduğu aşikardır.

Yaratıcı drama yöntemi her yaş alanına uygulanabilir bir eğitim yöntemidir. Bu çalışma sınırlılıkları çerçevesinde etkinlikler için 11-15 yaş aralığı seçilmiştir. Çalışmanın geliştirilmesinde farklı yaş gruplarına yönelik etkinlikler oluşturulup konular yaş grupları dikkate alınarak seçilebilir. Müzik kültürü konuları, yaş grubunun hazır bulunuşlukları dikkate alınarak hazırlanabilir.

Müzik kültürü konularının drama liderleri/ öğretmenleri tarafından etkin bir şekilde kullanılabilmesi için drama liderlerine/ öğretmenlerine yönelik bilgilendirici eğitimler düzenlenebilir veya seçilen müzik kültürü konuları için kısa bir bilgilendirici kitap oluşturulabilir.

Yapılan bu çalışmadan yola çıkarak, etkinliklerin sayısı ve konusu artırılarak müzik öğretmenlerine yönelik etkinlik kitabı oluşturulabilir.

Müzik kültürü bilgilerinin yaratıcı drama yöntemi ile aktarılmasını yaygınlaştırabilmek ve dramanın daha yaygın kullanılabilmesi için müzik öğretmenleri adaylarına uygulanabilir.

Müzik kültürü çok geniş ve sürekli değişim halinde olan bir çerçevedir. Yaratıcı drama yönteminin de yeniliklere açık bir alan olduğu ve her konuya entegre edilebileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Bu nedenlerden dolayı yapılan bu çalışmanın çok yönlü geliştirilebileceği aşikardır.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel Ö. (2016). *Eğitimde Yaratıcı Drama*. Pegem Akademi
- Adıgüzel Ö. (2006). Yaratıcı Drama Kavramı, Bilenleri ve Aşamaları. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1:1.
- Akar Vural, R., & Somers, J. (2012). *İlköğretimde drama: kuram ve uygulama (2.)*. Ankara: Ayrıntı Matbaası. Retrieved from <http://www.pegem.net/kitabevi/120445-İlköğretimde-Drama-Kuram-ve-Uygulama-Kitabı.aspx>
- Altunoğlu M & Taştan F (2018). *İlkçağ Felsefesi*. Anadolu Üniversitesi Basımevi
- Andersen, C. (2004). Learning in “As-If” Worlds: Cognition in Drama in Education. *Theory Into Practice*, 43(4), 281–286. http://doi.org/10.1207/s15430421tip4304_6
- Aral N. (1999). Sanat Eğitimi- Yaratıcılık Etkileşimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 1-17.
- Ashmore, R.D., Deaux K., & McLaughlin-Volpe T. (2004). An organizing framework for collective identity: articulation and significance of multidimensionality. *Psychol Bull*, 130(1), 80-114.
- Ataünal A. (1994). *21. Yüzyıla Girerken Eğitim*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 111-116.
- Banks, J. A., & C. A. McGee Banks. (2005). *Multicultural education: Issues and perspectives*. NewYork: Wiley.
- Bayav D.(Aralık 2009). Leonardo Da Vinci’de Sanat, Bilim ve Etkileşimi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 11 Sayı 2 (123-142)*.
- Bayburtlu S. (2017). Kültür, Etnomüzikoloji ve Müzikoloji İlişkisi *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırma Dergisi*, 3(1): 77-78.
- Bennett, C. I. (2003). *Comprehensive multicultural education: Theory and practice*. Boston: Allyn and Bacon.

- Biber Öz (2001). İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 14, Sayı: 1, 2001.*
- Bilgin A. & Oksal A. (Haziran 2018). Kültürel Kimlik ve Eğitim. *Academy journal of Educational Science, Cilt 2, sayı 1, 89-90.*
- Bohlman V. P. (2002), *Dünya Müziği*. Dost Kitabevi
- Bolton, G. M. (1985). Changes in Thinking about Drama in Education. *Theory into Practice, 24*, 152–157. <http://doi.org/10.1080/00405848509543166>
- Buyurgan S. & Buyurgan O. (2012). *Sanat Eğitimi ve Öğretimi*. Pegem Akademi
- Canbay A. & Nacakçı Z. (2015). *Müzik Kültürü*. Pegem Akademi
- Campbell, J. D., Trapnell, P. D., Heine, S. J., Katz, I. M., Lavalley, L. F., & Lehman, D. R. (1996). Self-concept clarity: Measurement, personality correlates, and cultural boundaries. *Journal of Personality and Social Psychology, 70*, 141–156.
- Çakır İlhan, A. (2007). Yaratıcı drama ile örtüşen çağdaş sanat akımları. *Yaratıcı Drama Dergisi, 1(3/4)*, 139–158. <http://doi.org/10.21612/yader.2007.008>
- Çevik (2010). Posmodern Düşünce Çerçevesinde Müzik Sanatı. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 23: 1, 267-291.*
- Demir, K. (2012). An evaluation of the combined use of creative drama and Jigsaw II techniques according to the student views: Case of a measurement and evaluation course. *Procedia - Social and Behavioral Sciences, 47(Jigsaw II)*, 455–459. <http://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.06.680>
- Erbay, F., & Doğru, S. S. Y. (2010). The effectiveness of creative drama education on the teaching of social communication skills in mainstreamed students. In *Procedia - Social and Behavioral Sciences* (Vol. 2, pp. 4475–4479). <http://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.03.714>

- Filiz, S. B., Arı, E., Şafak, P., Yüksel, G., Kan, A., Şen, H. S., ... Topbaş, E. (2011). *Öğrenme öğretme kuram ve yaklaşımları*. A Pegem Akademi. Retrieved from <http://www.pegem.net/kitabevi/124949-Ogrenme-Ogretme-Kuram-ve-Yaklasimlari-kitabi.aspx>
- Genç (2013). Eğitimde Yaratıcı Drama Alımlaması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 24: 196-205.
- Günay E. (2006). *Müzik Sosyolojisi Sosyolojiden Müzik Kültürüne Bir Bakış*. Bağlam Yayıncılık
- Harari Y.N. (2018). *21. Yüzyıl İçin 21 Ders*. Kolektif Kitap
- Kerimov R. (2013). Geleneksel Hint Müziği Yapısı. *Avrasya İncelemeleri Dergisi*, 2, s. 305-321.
- Kempe, A., & Tissot, C. (2012). The use of drama to teach social skills in a special school setting for students with autism. *Support for Learning*, 27(3), 97–102. <http://doi.org/10.1111/j.1467-9604.2012.01526.x>
- Oktay A (2010), *21. Yüzyılda Yeni Eğilimler ve Eğitim*. Pegem Akademi
- Özdemir, M . (2010). Nitel Veri Analizi: Sosyal Bilimlerde Yöntembilim Sorunsalı Üzerine Bir Çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (1) , 323-343 .
- McCaslin, N. (1996). *Creative drama in the classroom and beyond*. Longman Publishers USA.
- Mimaroğlu İ. (2012). *Müzik Tarihi*. Varlık Yayınları
- Öztürk & Korkmaz (2020). Teknoloji Destekli Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarına ve Problem Çözme Becerilerine Etkisi, *Yaratıcı Drama Dergisi*, 15 (1), 1-18.
- Paşaoğlu (Aralık 2009). Müzik Kültüründe Sözlü ve Yazılı Aktarım. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 11, Sayı 2, (143-159).

- Sağlam T. Ç. & Beştepe N. E.(2018). Yaratıcı Drama Yöntemi ile Farklı Kültürleri Tanıma ve Bir Arada Yaşama Çalışmaları. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 13 (1), 85-100.
- Sakar M. H. (2009). Popüler Müzik ve Müzik Eğitimi. *Uluslararası Sosyal Araştırma Dergisi* 2/8.
- San İ. (2017). Çocuk ve Sanat. Yeni İnsan Yayınevi
- San İ. (2003). *Sanat Eğitimi Kuramları*. Ütopya Yayınevi
- Selanik C. (1996). *Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni*, Doruk Yayıncılık
- Sözer V. (2012). *Müzik Terimler Sözlüğü*. Remzi Kitabevi
- Suğur N. (2018). *Sosyolojiye Giriş*. Anadolu Üniversitesi Basımevi
- Sullivan Kathleen, Fulton C. Ray, F. D. G. (2003). Effects of Creative Drama on Self Concept Social Skills and Problem Behavior. *EBSCO Publishing*, 4(1).
- Toksoy A. (Şubat, 2014). Çok Kültürlü Müzik Eğitimi. *Akademik Bakış Dergisi*, (S40).
- Uçan, A. (2005a). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum* (3. Baskı). Ankara: Evrensel Müzikevi
- Uçan, A. (2005b). *İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi* (3. Baskı). Ankara: Evrensel Müzikevi
- Yavuzer, H. (2001). *Çocuk Psikolojisi* (20. Baskı). İstanbul: Remzi.
- Yıldırım, Y. (2011). *Okul Öncesi Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi*. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

EKLER**Ek 1.*****Öğretmen Görüşü Alma Formu***

Değerli Öğretmen;

Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitimde Yaratıcı Drama Yüksek Lisans Bilim Dalında “Yaratıcı Drama Yöntemi ile Müzik Kültürü Eğitim Paketinin Değerlendirilmesi” konulu tez için çalışmaktayım. Bu form, müzik kültürü bilgilerinin öğretiminde alternatif bir araç olarak kullanılan yaratıcı drama etkinliklerine yönelik, müzik öğretmeni olan sizlerin görüşlerini almak amacıyla hazırlanmıştır. Sorulara vereceğiniz yanıtları size doğru gelen seçeneğini işaretleyerek belirtebilirsiniz. Yanıtlarınız, yüksek lisans tez çalışması için veri kaynağı olarak kullanılacak, adınızla kullanılmayacak ve bilgiler saklı tutulacaktır. İlginiz ve yardımlarınız için teşekkürlerimi sunarım.

Saygılarımla,

Nur Kesmeçi

Yakın Doğu Üniversitesi

Yaratıcı Drama Yüksek Lisans Öğrencisi

* **Gerekli**

Yaşınız: *

20-30

31-40

41-50

+51

Meslekteki hizmet yılınız: *

1-4

5-9

10-14

15-25

25+

Çalışmakta olduğunuz okulun türü: *

- Düz Lise
 Anadolu Lisesi
 Kolej
 Meslek Lisesi
 Ortaokul
 Diğer:

Branşınız: *

- Müzik Öğretmenliği
 Konservatuar
 Diğer:

Eğitim durumunuz: *

- Lisans
 Yüksek Lisans
 Doktora
 Sanatta Yeterlilik
 Diğer:

Drama eğitimine daha önce katıldınız mı? *

- Hiç katılmadım
 1-5 kez
 5-10
 +11

Öğrencilere müzik kültürü ile ilgili bilgileri anlatırken hangi yöntemleri kullanırsınız? *

- Düz anlatım
 Görsellerle (resim, video vs.) ile desteklerim.

- Müzik dinletirim
- Yaratıcı drama yönteminden yararlanırım
- Diğer:

Soru 1

Bu bölüm aşağıdaki soruya ilişkin "katılıyorum/katılmıyorum/kararsızım" seçeneklerini işaretleyerek yanıtlayınız.

"Müzik Kültürü konusunun yaratıcı drama etkinlikleri ile yapılandırılarak öğretilmesi nasıl değerlendirirsiniz?"

Müzik kültürü bilgilerini yaparak/yaşayarak öğrenme fırsatı yaratır. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Etkinlikler yapılırken sınıf düzeni bozulur. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Eğlenceli buluyorum. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Bilgiyi daha anlaşılır kılar. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Bilginin kalıcılığını destekler. *

- Katılıyorum
- Kararsızım

Katılmıyorum

Bu yöntemi kullanmak zaman kaybına neden olur. *

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Eğitiminin kalitesini artırır. *

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Öğrenci merkezli bir öğrenim ortamı yaratır. *

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Müzik öğretmenleri için uygulanabilir bir etkinlik kaynağı olduğunu düşünüyorum. *

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Bu yöntemin bazı yaş grupları için basit kaldığını düşünmekteyim. *

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

21. yy öğretim anlayışına uygun buluyorum. *

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Yararlı olduğunu düşünürüm. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Soru 2

Bu bölümde aşağıdaki soruya ilişkin "katılıyorum/katılmıyorum/kararsızım" seçeneklerini işaretleyerek yanıtlayınız.

"Öğrencilerin bireysel müzik kültürü konusundaki gelişimlerinde yaratıcı drama temelli etkinliklerin kullanılmasını öğrencilere katkısı açısından nasıl değerlendirirsiniz"

Farklı müzik kültürlerini deneyimleme fırsatı yaratır. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Yaratıcılığı geliştirir. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

21. yüzyıl bireyinin eğitim becerilerini geliştirir. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Empati yapabilme becerisini güçlendirir. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

İletişim becerilerini geliştirir. *

- Katılıyorum

- Kararsızım
- Katılmıyorum

Eleştirel düşünebilme becerisi kazandırır. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Kendini ifade etme becerilerini geliştirir. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Müzik kültürünü tarihsel süreç içerisinde inceleyen kişi geçmiş ile içerisinde yaşadığı dönem arasında bağlantı kurabilir. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Değişime uyumlu olabilme becerisini geliştirir. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

İşbirlikçi anlayış kazandırır. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Kişinin kültürel olarak bilgilenebilmesinde katkıda bulunur. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Bireylerin fiziksel ve bilişsel gelişimlerinde bir rolü yoktur. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Farklı müzik kültürlerini öğrenmek çok kültürlülük anlayışını geliştirir *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Problem çözebilme becerisini güçlendirir. *

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

Soru 3

Yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılan müzik kültürü etkinlik paketi için önerileriniz nelerdir? Kısaca açıklayınız. *

Ek 2 Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Belgesi**BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU**

04.11.2019

Sayın Nur Kesmecı

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/EB/2019/392 proje numaralı ve “**Yaratıcı Drama Yöntemi ile Müzik Kültürü Eğitimi**” başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Doğent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

Not: Eğer bir kuruma resmi bir kabul yazısı sunmak istiyorsanız, Yakın Doğu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na bu yazı ile başvurup, kurulun başkanının imzasını taşıyan resmi bir yazı temin edebilirsiniz.

İNTİHAL RAPORU

tez

ORIGINALITY REPORT

10%

SIMILARITY INDEX

9%

INTERNET SOURCES

5%

PUBLICATIONS

6%

STUDENT PAPERS

PRIMARY SOURCES

1	docs.neu.edu.tr Internet Source	3%
2	journal.acjes.com Internet Source	1%
3	talimterbiye.mebnet.net Internet Source	1%
4	openaccess.hacettepe.edu.tr:8080 Internet Source	<1%
5	i-rep.emu.edu.tr:8080 Internet Source	<1%
6	Submitted to TED Universitesi Student Paper	<1%
7	link.springer.com Internet Source	<1%
8	ejercongress.org Internet Source	<1%
9	dedekorkut.turkdilidemegi.org.tr Internet Source	<1%

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Ad-Soyad: Nur Kesmeçi

Uyruk: KKTC

Doğum Tarihi: 25.11.1994

Doğum Yeri: Lefkoşa, Kıbrıs

Eğitim

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi – Felsefe (2020 - Devam)

Yüksek Lisans: Yakın Doğu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü – Yaratıcı Drama Ana Bilim Dalı (2018 - 2021)

Lisans: Yakın Doğu Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi – Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı (2013 - 2017 / Lisans, Ortalama: 3.17, Bölüm İkincisi)

Lise: 20 Temmuz Fen Lisesi - Yabancı Dil (2008 – 2012)

Ortaokul: Bayraktar Türk Maarif Koleji - Kolej Sınıfı

İş Deneyimi

- 27 Kasım Dünya Drama Günü kapsamında Etkileşimli Drama Derneği tarafından düzenlenen drama festivalinde “müzik ve drama” atölyesinde müzik eğitmenliği yaptı (Kasım 2020).

-Mavi Sanat Atölye’de “oyun-müzik-ritim” atölye etkinlikleri ve gitar eğitmenliği yapmaktadır. (2020-Devam)

-Sos Kreş ve Anaokulu’nda müzik öğretmeni olarak “oyun-müzik-dans” atölye etkinlikleri gerçekleştirdi. (2019-2021)

-Sos Çocukköyü Derneği’nde “yaratıcı drama ile müzik kültürü eğitimi” etkinliği gerçekleştirdi. (Şubat 2020)

- Melodi Gizem Sarp Müzik Ve Sanat Merkezi'nde online gitar eğitmenliği yaptı. (2019- 2021)
- Girne Gençlik Gelişim Merkezi'nde müzik eğitimi projesi kapsamında 14-18 yaş aralığındaki gençlere farkındalık artırmak ve nitelikli zaman geçirmelerini sağlamak için ücretsiz enstrüman eğitimi verilmiştir. Bu projede gitar eğitmeni olarak yer almıştır. (2019)
- Uluslararası Dünya Müzeler Günü için gerçekleştirilen Müzeler Haftası etkinlikleri Girne Kalesi'nde düzenlenen Yaratıcı Drama Atölyesinde drama lideri asistanlığı yapmıştır. (2018)
- Kadın Sığınma Evi için yapılan sanat etkinliğinde Basdelli Çocuk Müzikali Orkestrası ile sahne almıştır. (2018)
- B&G Müzik Okulu'nda gitar eğitmenliği ve keman eğitmenliği yapmıştır. (2017-2019)
- Çağdaş Müzik Derneği'nde müzik eğitmenliği yapmıştır. (2017-2018)
- LTB Çocuk Hakları Komitesi ile işbirliği içerisinde Atatürk İlkokulu'nda "Yaratıcı Müzikli Drama Atölyesi" açarak eğitmenlik yapmıştır. (2017-2018)
- Taşkent Kültür Festivali'nde Basdelli Çocuk Müzikali Orkestrası'nda gitarist olarak sahne almıştır. (2017)
- Sht. Hüseyin Ruso Ortaokulu 2016-2017 öğretim yılında stajyer müzik öğretmeni olarak görev almıştır. (2016-2017)

Workshop/ Eğitim/ Sertifikalar:

- Sanat tarihi eğitmeni Uz. Ceyda Alçıcıoğlu' nun gerçekleştirdiği 3 aylık sanat tarihi kursu eğitimine katılmıştır ve katılım belgesi almıştır. (25 Eylül 2019)
- 2. Uluslararası İstanbul Kodaly Eğitim Günleri'nde Sınıf Müzik Eğitimi, Solfej, Koro ve Kokas Pedagojisi Eğitimlerine katılmıştır. (18-21 Eylül 2019)
- 21. yy Sanatı ve Sanat Eğitimine Yansımaları paneline katılım belgesi (17 Nisan 2019)

- Uygulamalı Orff-Shulwerk Semineri (4 Mart 2018)
- 2. Uluslararası Yaratıcı Drama Sempozyumu, Forum Tiyatro Atölyesi (8-10 Aralık 2017)
- Uygulamalı Beden Perküsyonu Semineri (2017)
- Yakın Doğu Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Yüksek Onur Belgesi (2016-2017 Akademik Yılı Bahar Dönemi)
- Yakın Doğu Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Onur Belgesi (2016-2017 Akademik Yılı Güz Dönemi)
- Bilkent Keman Günleri kapsamında aktif katılımcı olarak Muhammedjan Turdiev'in uygulamalı keman workshopuna katılmıştır. (1-7 Şubat 2016)
- Bilkent Keman Günleri kapsamında aktif katılımcı olarak Muhammedjan Turdiev'in uygulamalı keman workshopuna katılmıştır.(2-8 Şubat 2015)
- Yakın Doğu Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Onur Belgesi (2014-2015 Akademik Yılı Güz Dönemi)
- Yakın Doğu Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Onur Belgesi (2013-2014 Akademik Yılı Bahar Dönemi)
- Yakın Doğu Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Onur Belgesi (2013-2014 Akademik Yılı Güz Dönemi)
- Uygulamalı Beden Perküsyonu Semineri (2013)

Yabancı Dil:

İngilizce (iyi seviye)

İletişim:

Adres: Eviva Lavinium Sitesi Blok 13A Daire 2, Dikmen-Girne

Telefon: 0533 843 51 91

E-posta: nur.tandogdu021@outlook.com